

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 2. maj 2018

Sag 1/2018

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T1

(advokat Anders Skaaning Mathiesen, beskikket)

og

T2

(advokat Bjørn Elmquist, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Kolding den 10. april 2017 og af Vestre Landsrets 6. afdeling den 18. oktober 2017.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Lene Pagter Kristensen, Jon Stokholm, Jens Peter Christensen, Jan Schans Christensen og Lars Apostoli.

Procesbevillingsnævnet har den 27. december 2017 meddelt begrænset tilladelse til anke til Højesteret, således at tilladelsen alene omfatter spørgsmålet om sanktionsfastsættelsen.

Påstande

Dommen er anket af T1 og T2 med påstand om formildelse, herunder at straffen gøres helt eller delvis betinget. T2 har endvidere påstået frifindelse for påstanden om udvisning.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om skærpeelse, samt om ubetinget udvisning af T2.

Anbringender

T1 og T2 har til støtte for påstanden om formildelse anført navnlig, at omskæringen af F1 og F2 er foretaget på en sådan måde, at speciallæger har været i tvivl om, hvorvidt pigerne overhovedet er blevet omskåret. Fraværet af arvæv og tegn på komplikationer efter indgrebet indikerer, at indgrebet er foretaget på et sygehus og af en professionel. Der er ved personundersøgelserne af pigerne ikke fundet tegn på indgreb i de store skamlæber eller tegn på sammensyning, endsige infibulation (kategori III-omskæring).

Omskæringen er – som overlæge Karin Lassen har forklaret til politiet – i den lave ende af en kategori II-omskæring. Indgrebet har derfor ikke i sig selv været farligt, rådt eller brutalt, som omhandlet i straffelovens § 245, stk. 1. Omskæringen kan således ikke kvalificeres som grov vold.

Antagelsen om, at de to piger er blevet omskåret i Afrika, er ikke understøttet af de senere afhøringer af dem, og der er ikke foretaget efterforskning eller lignende i Afrika eller Danmark, som underbygger, at omskæringen fandt sted i Afrika, eller under hvilke omstændigheder omskæringen fandt sted.

Forklaringen fra de tiltalte kan ikke anvendes som eneste bevis for de tiltaltes skyld, jf. princippet i retsplejelovens § 831, stk. 1, nr. 1. Da deres forklaringer er eneste og afgørende bevis for deres påståede medvirken til overtrædelse af straffelovens § 245 a, vil en domfældelse af dem indebære en tilsidesættelse af uskyldsformodningen og en overtrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 og 13.

Det forhold, at prøvelsen i denne sag i henhold til Procesbevillingsnævnets anketilladelse er begrænset til sanktionsfastsættelsen, forhindrer ikke Højesteret i selvstændigt at bedømme de faktiske forhold, som ifølge landsretten begrunder, at T1 og T2 har medvirket til overtrædelse af straffelovens § 245 a. Højesteret er heller ikke afskåret fra selvstændigt at vurdere sagens grovhed mv., jf. straffelovens § 80, eller om der foreligger strafforhøjende eller strafnedsættende forhold, jf. straffelovens §§ 81-83.

En selvstændig bedømmelse af, om T1 og T2 har medvirket til overtrædelse af straffelovens § 245 a, må føre til, at der ikke er bevismæssigt grundlag for en konklusion herom. Det må

derimod lægges til grund, at T1 og T2 under opholdet Afrika, hvor omskæringen efter landsrettens bevisbedømmelse fandt sted, har ladet det skorte på tilsyn med døtrene, jf. forældreansvarslovens § 2, stk. 2. Højesteret må derfor ved sanktionsfastsættelsen – uanset om citeringen af straffelovens § 245 a bibeholdes – tage udgangspunkt i praksis for overtrædelse af straffelovens § 213 om vanrøgt.

Når det af forarbejderne til straffelovens § 245 a følger, at der ved strafudmålingen skal tages i udgangspunkt i retspraksis vedrørende straffelovens § 245, må dette forstås som en henvisning til bestemmelsens stk. 2. Da der imidlertid ikke foreligger retspraksis vedrørende denne bestemmelse, skal straffniveauet fastsættes efter den tidligere bestemmelse i straffelovens § 244, stk. 3.

Ved strafudmålingen bør der tages udgangspunkt i, at T1 og T2 ikke kan antages at have haft et direkte forsæt til nogen skade eller social infami, idet omskæringen tværtimod må antages at være kulturelt bestemt af hensyn til ægteskabsmuligheder mv.

Uanset at lovgivningsmagten i forarbejderne til straffelovens § 245 a moralsk har taget afstand fra kvindelig omskæring, bør straffen fastsættes væsentlig under fængsel i 6 måneder. Under hensyn til den mindre alvorlige karakter af omskæringen, at det ikke er dokumenteret, at omskæringen vil få konsekvenser for pigernes fremtidige seksualliv, til det tætte og i øvrigt gode familieforhold mellem de tiltalte og deres syv børn, samt til T1 og T2s gode personlige og sociale forhold i øvrigt, bør en frihedsstraf gøres betinget, alternativt fastsættes som en kombinationsstraf. Det støttes også af, at der er gået 2½ år, siden omskæringen fandt sted, og 2 år siden sagen blev indledt.

T2 har for så vidt angår spørgsmålet om udvisning anført navnlig, at der ikke er hjemmel til udvisning af hende efter udlændingelovens § 24 b, jf. § 22, hvis frihedsstraffen gøres betinget. Hun har en stærk tilknytning til Danmark, hvor hun har boet siden 1999 med sin ægtefælle og deres syv børn, der alle er født og opvokset i Danmark. Udvisning af hende vil betyde en adskillelse af familien i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder retten til familieliv og hensynet til børnenes tarv.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at det følger af forarbejderne til straffelovens § 245 a, at det så klart som muligt skal markeres, at kvindelig omskæring er helt uforenelig med normerne i det danske samfund, at straffen i alle tilfælde er fængsel, og at kvindelig omskæring normalt indebærer en forsætlig legemsbeskadigelse, jf. straffelovens § 245, hvorfor den konkrete strafudmåling skal ske i overensstemmelse med retspraksis efter denne bestemmelse. Ved strafudmålingen skal der tages hensyn til indgrebets omfang og nærmere karakter, herunder hvilken type omskæring der er tale om. Forarbejderne til straffelovens § 245 a kan ikke forstås således, at alene retspraksis efter straffelovens § 245, stk. 2, er relevant ved strafudmålingen. Der foreligger i øvrigt ingen retspraksis, som udelukkende vedrører straffelovens § 245, stk. 2.

Da strafudmålingen skal tage udgangspunkt i retspraksis vedrørende overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, skal de strafskærpelser, som denne bestemmelse har været undergivet, herunder ved lov nr. 380 af 6. juni 2002, tages i betragtning ved overtrædelse af straffelovens § 245 a.

Ved straffastsættelsen skal det tillægges betydning, at der er tale om kategori II-omskæring, der i forarbejderne til straffelovens § 245 a betegnes som ”excision”. Efter sagens oplysninger kan det ikke med sikkerhed fastslås, under hvilke nærmere omstændigheder omskæringen er foregået. Retslægerådet har imidlertid i forhold til begge forurettede konstateret, at der ikke er synlige arvæv, og Retsmedicinsk Institut har udtalt, at ”Fraværet af arvæv og tegn på komplikationer efter indgrebet kan meget vel indikere, at indgrebet er foretaget på sygehus og af en professionel”. Straffen bør ikke – som anført af landsretten – udmåles forsigtigt under henvisning til, at der ikke er tilvejebragt nærmere oplysninger ”om den konkrete betydning indgrebet må antages at få for pigerne, herunder for deres fremtidige seksualliv”.

Ved strafudmålingen skal der, udover at forholdet er begået af flere i forening, som skærpende omstændigheder lægges vægt på, at det er tale om omskæring af to børn, at pigerne var mindreårige og særdeles værgeløse, og at indgrebet blev foretaget i et for dem fremmed land. Hertil kommer, at omskæringen må antages at være planlagt, samt at T1 og T2 var klar over, at de ved omskæringen kunne påføre deres døtre alvorlige fysiske og psykiske skader. Ved at lade deres døtre omskære har de tiltalte tilsidesat deres omsorgspligt over for dem. Straffen bør fastsættes til ikke under 2 års ubetinget fængsel. Der er i lyset af forholdets karakter ikke

grundlag for at gøre straffen helt eller delvis betinget, heller ikke med vilkår om samfundstjeneste.

For så vidt angår påstanden om udvisning af T2 har anklagemyndigheden anført, at betingelserne for udvisning efter udlændingelovens § 22, stk. 1, nr. 6, er opfyldt, hvis hun idømmes en ubetinget frihedsstraf.

Efter dagældende § 26, stk. 2, i udlændingeloven skal en udlænding udvises, hvis betingelserne herfor er opfyldt, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

T2 er gift med T1, og de har syv fælles børn, hvoraf seks er mindreårige. En udvisning af hende vil derfor udgøre et indgreb i hendes familieliv efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 1. Afgørende er derfor, om en udvisning kan anses for retfærdiggjort efter konventionens artikel 8, stk. 2.

Den proportionalitetsafvejning, der skal foretages i den forbindelse, skal ske med udgangspunkt i omfanget og karakteren af den kriminalitet, der er begået, tilknytningen til Danmark og tilknytningen til oprindelseslandet Somalia.

Det erkendes, at flere forhold kan tale for, at T2 ikke skal udvises, herunder bl.a. at hun har opholdt sig i Danmark siden 1999, at hun er tidligere ustraffet, at hun har syv børn, hvoraf seks er mindreårige, i Danmark, og at hun er gift med den herboende T1. Heroverfor står imidlertid en række forhold, der taler for, at T2 skal udvises, herunder bl.a. at hendes tilknytning til Somalia er betydeligt større end hendes tilknytning til Danmark, bl.a. fordi hendes ægtefælle ligeledes er fra Somalia. Der er derfor ikke noget til hinder for, at familielivet kan udøves i Somalia, jf. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse af 5. oktober 2000, Katanic mod Schweiz.

Hvis udvisning af T2 vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, skal hun udvises betinget, jf. udlændingelovens § 24 b.

Supplerende sagsfremstilling

Retslægerådet afgav den 23. april 2018 følgende supplerende udtalelse til Rigsadvokaten:

”Med sagens tilbagesendelse skal Retslægerådet på baggrund af Rigsadvokatens fornyede forelæggelse med anmodning om en udtalelse vedrørende den konkrete betydning af den foretagne indgreb for begge piger, herunder i forhold til deres fremtidige seksualliv, besvar forelæggelsen således:

Der er for begge pigers vedkommende foretaget et indgreb klassificeret som type IIb.

Der er sket en pæn opheling uden synligt arvæv og vævet virker bedømt ved den kolposkopiske undersøgelse elastisk og ikke præget af dybereliggende arvæv. Der er lille subanstab svarende til de små kønslæber. Der er ikke nogen ændring af skedeindgangens omfang eller skeden. Den yderste del af klitoris mangler.

På basis heraf er der ikke umiddelbart nogen fysisk konkret betydning svarende til forventede gener eller smerter ved seksuallivet. Det, at den yderste del af klitoris og en lille del af de små skamlæber mangler, kan medføre nedsat lystfølelse eller nedsat nydelse eller tilfredsstillelse ved samleje. Det kan ikke afvises, at der kan opstå gener ved eventuel fødsel afhængigt af eventuelle dybereliggende arvæv, selv om arvæv ikke kan konstateres p.t.

Der kan komme psykiske følgetilstande i form af angst, genoplevelse af indgrebet eller depression.

Der kan potentielt komme psykiske/sociale vanskelige forhold afhængigt af kvindens fremtidige partners kulturelle tilhørsforhold og dermed forståelse for/accept af det foretagne indgreb.”

Supplerende retsgrundlag

Straffelovens § 245 a blev indsat ved lov nr. 386 af 28. maj 2003 om ændring af straffeloven og udlændingeloven på baggrund af lovforslag nr. 183 af 12. marts 2003. Udover det, som er gengivet i landsrettens dom, fremgår bl.a. af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 1, 3 og 4, jf. Folketingstidende 2002-2003, tillæg A, lovforslag nr. L 183, s. 5522-5527:

”1. Indledning

...

Kvindelig omskæring er i dag strafbart efter straffelovens almindelige voldsbestemmelser, men det foreslås at indsætte en ny, særlig straffelovsbestemmelse om kvindelig omskæring for stærkere at markere samfundets afstandtagen fra disse lemlæstende og rent traditionsbestemte indgreb og for i loven at fastslå, at der ikke under nogen omstændigheder kan gives samtykke til kvindelig omskæring – hverken af pigen selv eller af for-

ældrene – med den virkning, at indgrebet bliver straffrit. Den foreslåede bestemmelse omfatter enhver form for kvindelig omskæring.

...

Hovedindsatsen over for omskæring af piger og unge kvinder må fortsat bygge på holdningspåvirkning og oplysning over for flygtninge- og indvandergrupper, der kommer fra lande, hvor kvindelig omskæring er integreret i den lokale kulturtradition, og hvor det derfor er udbredt, at kvinder er omskåret. I Danmark drejer det sig på nuværende tidspunkt især om flygtninge mv. fra Somalia.

Efter regeringens opfattelse vil et mere effektivt strafferetligt værn imidlertid kunne understøtte den forebyggende indsats, idet det herved så tydeligt som muligt markeres, at kvindelig omskæring er en skik, som er helt uforenelig med normerne i det danske samfund.

...

3. Baggrunden for lovforslaget

...

3.3. FN's konvention af 20. november 1989 om børns rettigheder (Børnekonventionen) er ratificeret eller tiltrådt af næsten alle FN's medlemslande. Efter konventionens artikel 24, stk. 3, skal deltagerlandene tage alle effektive og passende foranstaltninger for at afskaffe traditionsbundne ritualer, som er skadelige for børns sundhed. Efter Justitsministeriets opfattelse omfatter konventionens bestemmelse om "traditionsbundne ritualer, som er skadelige for børns sundhed" bl.a. omskæring af piger, idet kvindelig omskæring har lemlæstende karakter og ikke i noget tilfælde kan være lægeligt begrundet.

...

4. Lovforslagets udformning

...

Kvindelig omskæring er en alvorlig forbrydelse mod piger og unge kvinder, og på grund af indgrebets karakter og den sociale sammenhæng, hvori det typisk foretages, er der - sammenholdt med den generelt øgede rejseaktivitet over landegrænserne - en særlig risiko for, at forbudet mod omskæring bliver omgået ved, at indgrebet med forældres eller andre herboende personers medvirken foretages under kortvarige ophold hos familie mv. i et land, hvor omskæring ikke er strafbart. Det må endvidere antages, at den forebyggende oplysningsindsats over for de berørte befolkningsgrupper her i landet vil kunne understøttes væsentligt, såfremt det i lovgivningen klart markeres, at forbudet mod kvindelig omskæring ikke kan omgås ved at sende pigen eller den unge kvinde til udlandet for at få indgrebet foretaget dér."

Højesterets begrundelse og resultat

Procesbevillingsnævnets anketilladelse af 27. december 2017 er begrænset til alene at omfatte sanktionsfastsættelsen. En selvstændig prøvelse af de faktiske forhold, som ifølge landsretten begrundes, at de tiltalte har medvirket til overtrædelse af straffelovens § 245 a, vil indebære Højesterets stillingtagen til spørgsmål, der ikke er omfattet af bevillingen, og som falder uden for Højesterets kompetence, jf. retsplejelovens § 933, stk. 2.

For Højesteret angår sagen herefter alene sanktionsfastsættelsen, herunder om T2 skal udvises.

Straffastsættelse

T1 og T2 er dømt for medvirken til overtrædelse af straffelovens § 245 a, jf. § 23, stk. 1, ved på et tidspunkt i perioden mellem den 14. juni og den 15. september 2015 på et ikke nærmere identificeret sted i Afrika at lade deres døtre, F1, født den ... 2000, og F2, født den ... 2007, omskære, således at de begge fik bortskåret den yderste del af klitoris samt dele af de små skamlæber, kategoriseret som en kategori II-omskæring.

Straffelovens § 245 a blev indsat ved lov nr. 386 af 28. maj 2003 om ændring af straffeloven og udlændingeloven. Bestemmelsen blev indsat, uanset at kvindelig omskæring allerede var strafbar efter straffelovens almindelige voldsbestemmelser, idet lovgivningsmagten ønskede en stærkere markering af samfundets afstandtagen fra kvindelig omskæring, jf. Folketingstidende 2002-2003, tillæg A, lovforslag nr. L 183, s. 5522. Det fremgår af forarbejderne, at straffen for kvindelig omskæring i alle tilfælde er fængsel, at kvindelig omskæring i praksis normalt indebærer forsætlig legemsbeskadigelse, jf. straffelovens § 245, hvorfor den konkrete strafudmåling typisk vil kunne ske i overensstemmelse med retspraksis efter denne bestemmelse, samt at der skal tages hensyn til indgrebets omfang og nærmere karakter, herunder hvilken kategori af kvindelig omskæring, der er tale om, jf. Folketingstidende 2002-2003, tillæg A, lovforslag nr. L 183, s. 5534.

Højesteret tiltræder, at der ved straffastsættelsen skal lægges vægt på de forhold, der er anført af byretten. Som formildende omstændigheder må der imidlertid lægges vægt på, at indgrebene formentlig er blevet foretaget på et sygehus og på en måde, som ifølge Retslægerådet betyder, at der er sket en pæn opheling uden synligt arvæv, og at der ikke umiddelbart kan forventes gener eller smerter ved seksuallivet.

Fire dommere – Jon Stokholm, Jens Peter Christensen, Jan Schans Christensen og Lars Apostoli – finder på den anførte baggrund, at straffen skal fastsættes til fængsel i 1 år og 6 måneder.

Dommer Lene Pagter Kristensen finder, at straffen skal fastsættes til fængsel i 1 år.

Afgørelsen vedrørende straffens længde træffes efter stemmeflertallet.

Samtlige dommere tiltræder, at der af de grunde, der er anført af landsretten, ikke er grundlag for at gøre nogen del af straffen betinget, heller ikke med vilkår om samfundstjeneste.

Udvisning

Af de grunde, der er anført af landsretten, og da det hensyn til forebyggelse af forbrydelse, som efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 2, kan begrunde udvisning, ikke – efter forbrydelsens karakter – har særlig vægt i det foreliggende tilfælde, tiltræder Højesteret, at T2 er udvist betinget, jf. udlændingelovens § 24 b, stk. 1. Det bemærkes herved, at hun ud over de to piger, som sagen angår, har en datter, som nu er 3 år gammel, og som ikke kan forventes at opnå bedre beskyttelse mod omskæring, hvis moderen udvises.

Prøvetiden udløber 2 år efter løsladelse fra afsoning af fængselsstraffen ifølge denne dom, jf. udlændingelovens § 24 b, stk. 2.

Thi kendes for ret:

T1 straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder.

T2 straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder.

T2 udvises af Danmark betinget på vilkår, at hun i prøvetiden, der udløber 2 år efter løsladelse, ikke begår strafbart forhold, som kan give anledning til udvisning efter udlændingelovens §§ 22-24.

T1 og T2 skal betale sagens omkostninger for byret, landsret og Højesteret.

D O M

afsagt den 18. oktober 2017 af Vestre Landsrets 6. afdeling (dommerne Lis Frost, Lars Christensen og Lone Staugaard (kst.) med domsmænd) i ankesag

V.L. S-0801-17

Anklagemyndigheden

mod

T1

født den ... 1975

(advokat Anne-Mette Larsen Rahbek, Viborg)

og

T2

født den ... 1977

(advokat Palle Viuff, Fredericia)

Retten i Kolding har den 10. april 2017 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 1-6692/2016).

Påstande

De tiltalte T1 og T2 har påstået frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse af fængselsstraffene og gentaget påstanden om, at T2 udvises ubetinget.

Bistandsadvokaten har på vegne af F2 og F1 påstået stadfæstelse af dommens afgørelse om godtgørelse i medfør af erstatningsansvarslovens § 26. Bistandsadvokaten har taget forbehold for senere at rejse krav om godtgørelse for varigt mén.

De tiltalte har påstået frifindelse for kravet om godtgørelse, som de tillige har bestridt størrelsesmæssigt.

Supplerende oplysninger

Der er også for landsretten foretaget afspilning af videoafhøringer den 17. december 2015 og 1. februar 2016 af F2.

Forklaringer

De tiltalte og vidnerne A, retsmediciner Søren Christoffersen og overlæge Per Lundorff har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans. Der er endvidere afgivet forklaring af F1.

Tiltalte T1 har supplerende forklaret, at de havde alle syv børn med til Kenya. Det var en ferietur. Det var første gang, de var på ferie i Afrika. Der var ingen særlig grund til, at de tog af sted i 2015. De var kun i Kenya. De var hos hans svigermor, der opholdt sig i Kenya på dette tidspunkt. Hans svigermor bor dels i Kenya og dels i Somalia. De boede sammen med hans svigermor i hendes hus i hele perioden. Under ferien var de ikke på noget tidspunkt splittet op, f.eks. sådan at han var sammen med sønnerne, mens T2 var sammen med døtrene.

De måtte forlænge ferien, fordi de blev syge. Alle blev syge, bortset fra ham selv, men tre af sønnerne var særlig hårdt ramt. Han har ikke sagt til politiet under en afhøring den 17. december 2015, at to af børnene var syge. Han har heller ikke sagt under afhøringen, at det var F1 og ..., der var blevet syge.

De har ikke en læge i familien, som de har besøgt under ferien. De var ved lægen i forbindelse med, at de blev syge, men det var ikke en læge, de kendte i forvejen.

Han afviser, at pigerne kan være blevet omskåret under ferien. Det ville han have vidst eller have hørt om. Det passer ikke, at pigerne er blevet omskåret. En beslutning om omskæring ville T2 og han have truffet i fællesskab. De har aldrig diskuteret spørgsmålet om omskæring.

Han kunne aldrig drømme om at medvirke til, at pigerne blev omskåret. Han er udmærket klar over, at det er forbudt. Han afviser, at T2 kunne finde på at lade pigerne omskære uden hans viden.

Pigerne er danske, og han ser ingen problemer i, at de får en dansk kæreste. Han er 42 år. Han kom til Danmark i 1995. Han startede på sprogskolen med det samme. Han boede først i Thisted, men flyttede så til Fredericia, hvor han fik lejlighed og job. Han har haft arbejde igennem 20 år hos flere forskellige arbejdsgivere. Han er dansk statsborger, og de har flere danske venner. De omgås danskere, og det gør børnene også.

Det var ham og T2, der tog kontakt til Per Lundorff. De fortalte ham ikke om sagen. De bad ham bare undersøge, om pigerne var blevet omskåret. De viste børnenes sygesikringsbeviser til sekretæren inden undersøgelserne. Per Lundorff spurgte, hvorfor de ønskede undersøgelsen foretaget, og de fortalte ham, at kommunen havde sagt, at pigerne var blevet omskåret. Det var selvfølgelig F1 og F2, der blev undersøgt af Per Lundorff.

Pigerne er også blevet undersøgt den 12. juli 2017 af en tysk læge, som de fik kontakt til gennem en tolk. Den tyske læge har særligt kendskab til omskæring. Tiltalte var ikke selv med til undersøgelserne i Tyskland. Den tyske læge har konkluderet, at pigerne ikke er blevet omskåret.

Tiltalte har om sine personlige forhold supplerende forklaret, at det er en misforståelse, når det fremgår af personundersøgelsen, at deres omgangskreds primært er somaliere. De omgås også danskere. Han har arbejdet i en somalisk klub i Fredericia.

Tiltalte T2 har supplerende forklaret, at de tog til Kenya for at holde ferie og for, at børnene skulle møde hendes mor. Børnene havde ikke tidligere været i Afrika. Ferien blev forlænget, fordi børnene blev syge og ikke kunne rejse. De var alle syge, bortset fra T1. De havde diarré. De troede på et tidspunkt, at hun og to af børnene, F1 og F2, havde fået malaria, og de tre var i behandling for dette.

De var kun i Kenya. De boede hos hendes mor i hendes hus. I en periode har hendes mor flyttet frem og tilbage mellem Kenya og Somalia. Hendes mor bor nu i New Zealand. Hun og

T1 var sammen med børnene under hele ferien. Under ferien fik de besøg af T1s familie, der også bor i Kenya. Hendes søsters mand er selvstændig apoteker.

Pigerne kan ikke være blevet omskåret under turen. Det ville hun have opdaget, for hun var sammen med dem hele tiden.

De har aldrig diskuteret spørgsmålet om omskæring. De har aldrig haft til hensigt, at pigerne skulle omskæres. Pigerne går altid med tørklæde. I Somalia er omskæring også forbudt, og man kan straffes med fængselsstraf, hvis man medvirker til omskæring.

Det passer ikke, at pigerne er blevet omskåret. Hun var med ved undersøgelsen af pigerne i Odense. Lægen sagde til hendes datter, at hun ikke var blevet omskåret.

Efter at have modtaget resultaterne fra undersøgelserne i Odense, tog hun kontakt til deres egen læge, der henviste dem til at få foretaget en ny undersøgelse på Kolding Sygehus, men på Kolding Sygehus afviste de at foretage en ny undersøgelse. Hun kontaktede så Privathospitalet Mølholm, hvor Per Lundorff undersøgte F2 og F1. Han foretog en fysisk undersøgelse og erklærede, at pigerne ikke var blevet omskåret. Hun bad Per Lundorff om at få udleveret billeddokumentation og hun bad om, at billederne også blev sendt til Retslægerådet. Hun mener, at billederne fra undersøgelsen i Odense er manipulerede.

Efter byrettens dom har hun ladet pigerne undersøge hos en speciallæge i Tyskland. Undersøgelsen foregik i Frankfurt hos en gynækolog med særlig ekspertise inden for omskæring. Den tyske læge konkluderede, at pigerne ikke er blevet omskåret. Hun fik en erklæring herom fra den tyske læge samt billeder fra undersøgelserne.

Tiltalte har om sine personlige forhold supplerende forklaret, at deres yngste barn nu er 3 år, og deres ældste barn er nu 17 år. Hun er nu i arbejde som rengøringsassistent. Det har hun været igennem de seneste cirka 7 måneder. Hvis hun udvises, har hun ingen mulighed for at være sammen med sine børn og sin mand.

A har supplerende forklaret, at da F2 kom hjem efter turen til Afrika, skulle der ikke ret meget til, før F2 blev ked af det og græd. Sådan havde det ikke været tidligere. Hun var bekymret

over de forandringer, hun konstaterede med F2 efter ferien. Hun havde ikke været bekymret for F2 før sommerferien. F2 trivedes godt i klassen. Det undrede hende, hvordan familien havde råd til ferien, for ved en tidligere episode havde F2 talt om, at de ikke kunne få råd til at deltage i et skolearrangement.

Hun kan ikke huske, hvor længe der gik, fra F2 kom tilbage, og til de havde samtalen på løberuten. Under samtalen fortalte F2 hende ikke, hvor de havde været henne i Afrika. Foreholdt dele af sin forklaring til politiet den 16. december 2015 ifølge rapport af samme dato har hun bekræftet, at F2 fortalte hende, at hun havde været i Somalia og et andet land. Hun havde en mistanke om, at der var sket noget med F2 på turen til Afrika, og derfor valgte hun at spørge til det med omskæring. F2 bekræftede, at hun var blevet omskåret. Hun var ikke i tvivl om, at F2 forstod, hvad omskæring var. F2 virkede lidt påvirket af at tale om det, og hun svarede kun kort. Hun spurgte F2, hvor det var foregået, og F2 fortalte, at det var foregået på onklens hospital. Hun spurgte F2, om hun havde været bedøvet, og det sagde F2 ja til.

F2 havde det rigtig svært, mens forældrene var varetægtsfængslet. Hun talte ikke mere med F2 om det med omskæring. Hun fik at vide, at det skulle hun ikke.

Det er hendes opfattelse, at F2 talte sandt, da hun fortalte, at hun var blevet omskåret. Det undrer hende ikke, at F2 under en senere videoafhøring har afvist, at hun er blevet omskåret. Det må være en naturlig reaktion fra et barn.

Hun har ikke været udsat for, at andre af hendes elever er blevet omskåret. Da F2 kom tilbage fra ferien, fortalte hun nærmest ikke om ferien. Hun fortalte, at hun havde boet ved familie.

Retsmediciner Søren Christoffersen har supplerende forklaret, at han er retsmediciner, og som et led i sit arbejde foretager han en række undersøgelser af børn, der har været udsat for vold og seksuelle overgreb. Selve undersøgelsen er foretaget af børnelæge Karin Lassen og ham. Peter Thiis Knudsen deltog ikke i selve undersøgelsen, men har gennemset videooptagelserne og gennemgået vidnets udkast til erklæringerne. De børnelæger, der er tilknyttet retsmedicinske undersøgelser, har en overbygning i socialpædiatri. De har ikke særligt speciale inden for gynækologi. Det er retsmedicinerne, der udfærdiger erklæringen, og det kan egentlig ses som en praktisk foranstaltning, at der medvirker en børnelæge. Gynækologer

har generelt meget lidt erfaring med at kigge på børn, og derfor er det altid børnelæger, der deltager i retsmedicinske undersøgelser af børn.

Til det foto, der er benævnt PU 225/15, har vidnet supplerende forklaret, at de to piger på billederne ligger på nogenlunde samme måde, og der er ikke manipuleret ved kønsdelene i forbindelse med billedoptagelserne.

Han tør ikke udtale sig om, hvorvidt man ved en scanning kan konstatere, om klitoris er til stede, men han vil tro, at det er muligt. De foretager ikke en sådan scanning, fordi de ikke er i tvivl om, at de ved deres undersøgelser kan konstatere, om klitoris er til stede.

Til det foto, der er benævnt PU 226/15, har vidnet supplerende forklaret, at de heller ikke her var i tvivl om, at der er foretaget et indgreb, hvor klitoris og en del af de små kønslæber er fjernet.

Han vil antage, at pigerne er blevet syet efter indgrebet. Man skærer et område ud, og så er man nødt til at trække vævet sammen og sy det for at stoppe blødningen. Det kvindelige kønsorgan heler meget hurtigt. Opheling kan ske i løbet af ganske få dage. Ved undersøgelsen har de ikke kunnet se en sammenvoksning eller sammensyning.

Forevist videooptagelse fra den fotokolposkopiske undersøgelse af F1 den 17. december 2015 har vidnet forklaret, at man også her kan se, at der ikke længere er en klitoris bag forhuden. Når man laver en traktion og trækker let op i forhuden, burde man kunne se en ”kugle”, som er spidsen af klitoris. En sådan traktion laver de ved alle retsmedicinske undersøgelser af pigers kønsdele. De har også konstateret, at de ikke kunne mærke en klitoris under forhuden.

Forevist videooptagelse fra den fotokolposkopiske undersøgelse af F2 den 17. december 2015 har vidnet forklaret, at man også her kan se, at der er den samme afbrydelse i toppen af kønslæberne, og at forhuden er trukket ned. Her kan man heller ikke se spidsen af klitoris, når der foretages traktion af forhuden. Det vil man også kunne se ved små piger, når man foretager en sådan undersøgelse.

Han er efter undersøgelserne sikker på, at der er foretaget omskæring af pigerne som beskrevet i deres erklæringer. Der mangler nogle anatomiske strukturer i forhold til normalundersøgelser, og der er ikke noget at tage fejl af. Havde de været i tvivl, ville det have fremgået af deres erklæringer. Han har ikke tidligere undersøgt piger, der har manglet klitoris. Når de har konkluderet, at klitoris er fjernet, hænger det sammen med, at de ikke har kunnet finde den ved undersøgelserne. Hvis indgrebet er sket på et hospital, vil det ikke nødvendigvis medføre synligt arvæv. Der kan muligvis være noget dybereliggende arvæv, som man ikke kan se, men det er muligt, at det vil kunne ses på en scanning. Han kan ikke udtale sig om, hvordan andre gynækologer kan være kommet til andre konklusioner. Han ved det ikke med sikkerhed, men han vil antage, at det med årene bliver mere og mere tydeligt at se, at klitoris er fjernet.

Overlæge Per Lundorff har supplerende forklaret, at de omskårne kvinder, han har set og forklaret om i byretten, har været omskåret i kategori 3. Når han har beskrevet, at han ikke så tegn på syning, har han henvist til den sammensyning, der foretages ved kategori 3-tilfælde. Ved omskæring af typen kategori 1 eller 2 vil man normalt ikke kunne se tegn på syning.

Han undersøgte pigerne ved at inspicere de ydre genitalier, og han syntes bestemt, at han så en lille klitoris hos den yngste af pigerne. Han kan ikke forholde sig til de små skamlæber, for de er ikke nødvendigvis færdigudviklet i den alder. Han har stort set ikke undersøgt andre 8-årige pigers kønsorganer, men han har sin viden herom fra lærebøgerne. Han foretog kun en ydre inspektion, så han mærkede ikke efter, om der var en klitoris, ligesom han ikke forsøgte at trække op i forhuden. Undersøgelsen foregik under noget kaotiske forhold, men han syntes, at det så normalt ud. Han var ikke i tvivl om sin erklæring, da han udarbejdede den.

Han har vist sine billeder til nogle kolleger, herunder en norsk og finsk professor i gynækologi, der også har udtrykt tvivl om, hvorvidt der er foretaget en omskæring eller ikke.

Efter byretten har han hos politiet set billeder fra de retsmedicinske undersøgelser i Odense, og det har ført til, at han i forhold til den udtrykte tvivl i byretten, er kommet endnu mere i tvivl om, hvorvidt der alligevel er foretaget omskæring af pigerne. Billedet af F1 kunne tyde på, at en del af de små skamlæber er fjernet, men han mener også, at man kan ane en klitoris. Man kan se en hudfold, og han kan ikke sige, om der ligger en klitoris inde under. Billedet af

F2 viser også en fold, hvor der kan ligge en lille klitoris inde under. Han mener ikke, at billederne er entydige.

Han tror ikke, at man vil kunne konstatere tilstedeværelse af klitoris eller arvæv ved en scanning. Hvis der er foretaget en omskæring, vil ophelingen vare flere uger. Hvis der er lavet et indgreb på den yngste pige, vil han antage, at det vil blive tydeligere med alderen.

Han så ikke fotodokumentation for pigernes identitet inden undersøgelsen. Han mindes ikke, om pigerne bar tørklæde, da de kom til undersøgelsen. Han kan ikke huske, om han har forklaret til politiet, at pigerne ikke bar tørklæde ved henvendelsen til ham. Han husker i hvert fald ikke i dag, om de havde tørklæde på.

F1 har forklaret, at hun var med sine forældre og søskende på ferie i Kenya i sommeren 2015. De skulle besøge familien. De var ikke i Somalia under ferien. På det sted, hvor de opholdt sig, var der kun somaliere, så derfor troede hun, at de var i Somalia, men hun har efterfølgende fundet ud af, at de kun var i Kenya. Det er baggrunden for, at hun oprindeligt har forklaret til politiet, at de var i Somalia.

Foreholdt sin forklaring til politiet, ifølge afhøringsrapport af 17. december 2015, side 2, 3. og 2. sidste afsnit, har hun bekræftet, at hun har forklaret således, men der var tale om, at de hele tiden var i Kenya. Det er rigtigt, at hendes far og brødre på et tidspunkt rejste videre og besøgte noget familie et andet sted i Kenya, mens hun, F2 og hendes mor blev tilbage, fordi de var syge. De boede i en stor lejlighed. De boede ikke hos hendes mormor, som havde sit eget sted, men de besøgte hende.

Hun og hendes søskende blev syge i Kenya. Hun blev selv syg af malaria. Hun var ved læge i Kenya, hvor hun blev undersøgt for malaria. Der blev taget nogle blodprøver, og hun fik medicin mod malaria. Hun blev ikke opereret. Hun er aldrig blevet opereret, og hun har aldrig været bedøvet. Hun er ikke blevet omskåret. Hun kender betydningen af omskæring.

Da hun var til undersøgelse i Odense, sagde lægen til hende, at hun skulle undersøges for at konstatere, om hun var blevet omskåret. Efter undersøgelsen sagde lægen, at der ikke var noget at se. Hun har senere været til undersøgelse hos en læge i Vejle. Det var hun to gange.

Her i sommer blev hun også undersøgt hos en læge i Tyskland. Det var i Frankfurt, og det var vist hos en gynækolog. Hendes søster blev også undersøgt, og lægen har erklæret, at hverken hun eller hendes søster er blevet omskåret.

Retsgrundlag

Straffelovens § 245 a blev indsat ved lov nr. 386 af 28. maj 2003 om ændring af straffeloven og udlændingeloven på baggrund af lovforslag nr. 183 af 12. marts 2003. Af lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 3.1, fremgår følgende:

”Som nævnt ovenfor under pkt. 2.1, forstås ved kvindelig omskæring alle indgreb, hvor der fjernes større eller mindre dele af de kvindelige ydre kønsorganer af kulturelle eller traditionsbestemte grunde. Efter oplysninger fra Sundhedsstyrelsen er der i princippet tre former for kvindelig omskæring:

»Sunnaomskæring/klitoridectomi«: Sunnaomskæring bruges ofte som betegnelse for fjernelse af slimhindefolden over klitoris, men bl.a. på grund af de anatomiske forhold omkring klitoris er der en meget betydelig risiko for at bortskære mere end blot slimhindefolden, og Sundhedsstyrelsen har oplyst, at det næppe forekommer i praksis, at dette indgreb foretages, uden at der også fjernes en del af klitoris. Klitoridectomi er betegnelsen for hel eller delvis fjernelse af klitoris.

»Excision«: Herved forstås hel eller delvis fjernelse af klitoris samtidig med hel eller delvis fjernelse af de små skamlæber.

»Infibulation«: Ved dette indgreb fjernes klitoris, de små skamlæber og en del af de store skamlæber, og de rå sårflader enten sys sammen eller holdes sammen på anden måde, således at der kun efterlades et meget lille hul til vandladning og menstruationsblod.

Afgrænsningen mellem de forskellige former for omskæring er i praksis ikke skarp, og der forekommer mellemformer. I lande, hvor kvindelig omskæring er udbredt, foretages indgrebet ofte af uuddannede fødselshjælpere eller ældre kvinder i familien og uden bedøvelse, og det kan derfor variere meget, hvad der faktisk bliver skåret bort.

Omskæring, specielt infibulation, kan have nogle umiddelbare helbredsmæssige følger og en række senfølger, som dels beror på indgrebets karakter, dels på den måde, indgrebet typisk bliver foretaget på.

Blandt de umiddelbare følger kan nævnes smertechok og psykisk chok på grund af indgrebets karakter, blødning, smerter ved vandladning, infektioner, blodforgiftning og stivkrampe. Senfølgerne er bl.a. smerter ved menstruation, opthobning af menstruationsblod i skede og livmoder ved infibulation,

underlivssmerter, kronisk underlivsbetændelse, der kan medføre sterilitet, invaliderende vandladningsproblemer, gentagne urinvejsinfektioner, komplikationer i forbindelse med graviditet og fødsel på grund af uelastisk arvæv, smerter ved samleje og andre seksuelle problemer.

Kvindelig omskæring er således et særdeles alvorligt indgreb, som der efter regeringens opfattelse på det kraftigste må tages afstand fra.”

Af de specielle bemærkninger i lovforslaget fremgår bl.a. følgende:

”... Med bestemmelsen fremgår det udtrykkeligt af straffeloven, at enhver form for kvindelig omskæring er strafbar, og at pigen eller forældrene ikke i noget tilfælde kan give samtykke til indgrebet med den virkning, at det bliver straffrit.

Gerningsindholdet i den foreslåede bestemmelse er også omfattet af gerningsbeskrivelsen i straffelovens §§ 244 eller 245 (der ikke ændres), jf. ordet »legemsangreb«.

Tilregnelseskravet er forsæt til at bortskære eller på anden måde fjerne de kvindelige ydre kønsorganer helt eller delvis.

Bestemmelsen omfatter alene omskæring af piger og kvinder. Om mandlig omskæring henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.3.

Bestemmelsen omfatter hel eller delvis bortskæring af de »kvindelige ydre kønsorganer«. Herved forstås klitoris og forhuden omkring klitoris samt skamlæberne (labia minora og labia majora). Bestemmelsen omfatter således alle former for kvindelig omskæring, jf. ovenfor under pkt. 3.1.

Bestemmelsen omfatter enhver fjernelse - hel eller delvis - af de ydre kønsorganer, uanset hvilket redskab der benyttes hertil. Ordlyden omfatter ikke den sammensyning af sårfladerne, der foretages som led i såkaldt infibulation, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 3. Foretages der en sådan sammensyning, som tillukker den kvindelige kønsåbning, vil dette være en skærpende omstændighed, som må inddrages ved strafudmålingen. Om »selvstændig« sammensyning af kønsåbningen - dvs. en sammensyning, der ikke sker i forbindelse med bortskæringen af dele af skamlæberne - henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.3.

Det er forudsat, at overtrædelser af bestemmelsen ligesom overtrædelser af de øvrige voldsbestemmelser i straffeloven kun kan straffes, hvis overtrædelsen må anses som retsstridig. En lægeligt begrundet bortskæring (f.eks. i forbindelse med en fødsel eller kønsskifteoperation eller ved fjernelse af en byld), vil således ikke være strafbart. Det fastslås imidlertid i bestemmelsen, at samtykke fra pigen/kvinden eller dennes forældre eller værge ikke i noget

tilfælde vil kunne medføre, at en omskæring bliver straffri. Dette gælder uanset indgrebets omfang og nærmere karakter.

Der er i øvrigt ikke med bestemmelsen tilsigtet nogen ændring i retstilstanden vedrørende den strafferetlige betydning af samtykke til legemsangreb.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at straffen for kvindelig omskæring i alle tilfælde er fængsel. Bødestraf kan ikke anvendes. I praksis vil kvindelig omskæring normalt indebære en forsætlig legemsbeskadigelse, jf. straffelovens § 245, og den konkrete strafudmåling vil således typisk kunne ske i overensstemmelse med retspraksis efter denne bestemmelse. Der må i øvrigt tages hensyn til indgrebets omfang og nærmere karakter, herunder om der er tale om f.eks. den såkaldte sunnaomskæring eller om infibulation, som er den mest lemlæstende form for kvindelig omskæring, jf. beskrivelsen ovenfor i de almindelige bemærkninger pkt. 3.1.

Forsøg på overtrædelse af den foreslåede bestemmelse kan straffes, jf. straffelovens § 21.

Medvirken til omskæring, forsøg på medvirken og medvirken til forsøg kan ligeledes straffes, jf. straffelovens § 23.”

Landsrettens begrundelse og resultat

Skyldsspørgsmålet:

Af de grunde, der er anført af byretten, tiltrædes det også efter bevisførelsen for landsretten, at det er bevist, at F1 og F2 er blevet omskåret i det omfang, der er beskrevet af byretten.

Det tiltrædes herefter også af de grunde, der er anført af byretten, at de tiltalte er fundet skyldige som sket. Heller ikke på dette punkt kan bevisførelsen for landsretten føre til et andet resultat.

Straf:

Efter forarbejderne til straffelovens § 245 a må den konkrete strafudmåling ske i overensstemmelse med retspraksis efter straffelovens § 245, og der må tages hensyn til indgrebets omfang og nærmere karakter.

Landsretten tiltræder, at der ved den konkrete strafudmåling må tages hensyn til de forhold, der er anført af byretten. Der må tillige tages hensyn til retsmediciner Søren Christoffersens forklaring om, at omskæringerne som følge af fraværet af arvæv formentlig er foretaget på et sygehus.

De tiltalte er fundet skyldige i at have ladet deres to døtre omskære i det omfang, der er anført i taltalen, men således at alene den yderste del af klitoris er bortskåret hos begge piger. Der er ikke tilvejebragt nærmere oplysninger om den konkrete betydning indgrebet må antages at få for pigerne, herunder for deres fremtidige seksualliv. Der er enighed om, at fængselsstraffen i den konkrete sag må udmåles forsigtigt som følge af disse manglende oplysninger.

To voterende stemmer herefter for at stadfæste byrettens strafudmåling.

Fire voterende stemmer for at udmåle straffen til fængsel i 9 måneder.

Efter stemmeflertallet nedsættes straffen til fængsel i 9 måneder.

Der er enighed om, at der efter forholdets karakter ikke er grundlag for at gøre nogen del af straffen betinget, heller ikke med vilkår om samfundstjeneste. Landsretten har herved også henset til, at udgangspunktet ved grov vold efter straffelovens § 245 fortsat er, at der skal fastsættes en ubetinget frihedsstraf, og at betinget dom med vilkår om samfundstjeneste kun vil kunne anvendes, hvis særlige grunde taler for det, jf. Højesterets dom af 25. april 2017, gengivet i UfR 2017, side 2170.

Udvisning:

Af de grunde, der er anført af byretten, tiltrædes det, at T2 er udvist betinget, idet det bemærkes, at prøvetiden udløber to år efter tidspunktet for løsladelse, jf. udlændingelovens § 24 b.

Godtgørelse:

Som anført ovenfor er der ikke tilvejebragt nærmere oplysninger om den konkrete betydning indgrebet må antages at få for pigerne, og på denne baggrund tager de juridiske dommere ikke spørgsmålet om godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1 eller 3, under påkendelse, jf. retsplejelovens § 992, stk. 1. Byretsdommens bestemmelse om godtgørelse udgår derfor.

T h i k e n d e s f o r r e t:

T1 straffes med fængsel i 9 måneder.

T2 straffes med fængsel i 9 måneder.

T2 udvises af Danmark betinget på vilkår, at hun i en prøvetid, der udløber 2 år efter løsladelse, ikke begår strafbart forhold, som kan give anledning til udvisning efter udlændingelovens §§ 22-24.

Byrettens afgørelse om sagsomkostninger stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

DOM

afsagt den 10. april 2017

Rettens nr. 1-6692/2016

Politiets nr. 3700-73253-00001-15

Anklagemyndigheden
mod
T1
cpr-nummer ...75... og
T2
cpr-nummer ...77...

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 22. februar 2016.

T1 og T2 er tiltalt for overtrædelse af

straffelovens § 245a, jf. § 23, stk. 1, tilskyndelse til kvindelig omskæring, ved på et tidspunkt i perioden mellem den 14. juni til 15. september 2015 på et ikke nærmere identificeret sted i Afrika i forening som forældre til de forurettede F1, født den ... 2000 og F2, født den ... 2007 at have ladet døtrene/de forurettede kvindelig omskære, idet de tiltalte lod begge de forurettede udsætte for kvindelig omskæring, idet de forurettede fik bortskåret klitoris samt dele af de små skamlæber, kategoriseret som kategori 2 omskæring.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om, at T2 i medfør af udlændingelovens § 49, stk. 1, jf. § 22, nr. 6, og § 32, stk. 1, udvises af Danmark med indrejseforbud i et tidsrum, som retten fastsætter.

T1 har nægtet sig skyldig.

T2 har nægtet sig skyldig og har påstået frifindelse overfor udvisningspåstanden.

Bistandsadvokaten har på vegne af F1 og F2 påstået, at de tiltalte skal betale 67.320 kr. i erstatning for varigt mén med 8% til hver af de forurettede, subsidiært 67.075 kr., hvoraf 42.075 kr. vedrører varigt mén med 5%, og 25.000 kr. er godtgørelse for tort.

De tiltalte har påstået frifindelse overfor erstatningspligten og har bestridt erstatningskravets størrelse som udokumenteret.

Sagens oplysninger

F2 er den 17. december 2015 blevet undersøgt på Odense Universitetshospital. Af undersøgelsen fremgår bl.a.:

"Objektiv undersøgelse:

Undersøgte var en normalt udviklet pige af somalisk afstamning, Tanner-stadium I, højde 138 cm, vægt 43 kg. Hun virkede psykisk lidt påvirket af undersøgelsessituationen, men var derudover alderssvarende. Hun medvirkede godt ved undersøgelsen, hvor hun var etagevis helt afklædt.

Der var ingen tilsmudsninger eller læsioner.

...

Fotokolposkopi:

Ved fotokolposkopisk undersøgelse sås klitoris og de øverste få mm af de små kønslæber operativt fjernet. Der var ingen sammenvoksninger eller sammensyninger i området. Hymen var intakt uden udrifter eller arvæv, op til ca. 3 mm bred, og formen var cirkulær. Den centrale åbning var cirkulær og ca. 0,8 cm i diameter. Endetarmsåbningen var normal.

...

Konklusion:

Ved undersøgelsen af F2, ..., der angiveligt fire måneder forud for undersøgelsen var blevet omskåret i Somalia, fandtes ved fotokolposkopisk undersøgelse, at klitoris samt få mm af de små kønslæber var fjernet ved operation. Der var ikke arvævsdannelser eller sammensyninger i området. Hymen var normal svarende til undersøgtes alder og uden bristninger.

Dette svarer til en type 2 omskæring (WHO-inddeling).

Fraværet af arvæv og tegn på komplikationer efter indgrebet kan meget vel indikere, at indgrebet er foretaget på sygehus og af en professionel.

Derudover fandtes ved undersøgelsen ingen læsioner."

F1 er den 17. december 2015 blevet undersøgt på Odense Universitetshospital. Af undersøgelsen fremgår bl.a.:

"Objektiv undersøgelse:

Undersøgte var en normalt udviklet pige af somalisk afstamning, højde 169 cm, vægt 78,1 kg. Hun forekom psykisk påvirket af undersøgelsessituationen, men derudover upåfaldende og alderssvarende. Hun medvirkede godt ved undersøgelsen, hvor hun var etagevis helt afklædt.

Der var ingen tilsmudsninger eller læsioner.

...

Fotokolposkopi:

Ved fotokolposkopisk undersøgelse sås klitoris og de øverste ca. 5 mm af de små kønslæber operativt fjernet. Der var ingen sammenvoksninger eller sammensyninger i området. Hymen var intakt uden udrifter eller arvæv. Formen var seglformet med en bredde på op til 4 mm. Åbningen var nærmest cirkulær og ca. 10 mm i diameter. Der var en smule hvidligt udflåd. Endetarmsåbningen var normal.

Konklusion:

Ved undersøgelsen af F1, ..., der angiveligt fire måneder forud for undersøgelsen var blevet omskåret i Somalia, fandtes ved fotokolposkopisk undersøgelse, at klitoris samt 5 mm af de små kønslæber var fjernet ved operation. Der var ikke arvævsdannelser eller sammensyninger i området. Hymen var normal svarende til undersøgtes alder og uden bristninger.

Dette svarer til en type 2 omskæring (WHO-inddeling).

Fraværet af arvæv og tegn på komplikationer efter indgrebet kan meget vel indikere, at indgrebet er foretaget på sygehus og af en professionel.

Derudover fandtes ved undersøgelsen ingen læsioner."

Det fremgår af Retslægerådets brev af 16. august 2016 bl.a.:

"...

Med sagens tilbagesendelse skal Retslægerådet besvare det i skrivelse af 3. marts 2016 stillede spørgsmål således:

Spørgsmål:

Retslægerådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt F1 cpr. -... og F2, cpr. ... har været udsat for kvindelig omskæring.

I bekræftende fald anmodes Retslægerådet om en udtalelse om, i hvilken kategori (kategori 1-4) eventuelle omskæringer må karakteriseres.

Vedrørende F1, cpr.nr. ...:

Der ses tydeligt konturspring svarende til labia minora (små kønslæber) på begge sider opadtil i tæt relation til præputium (forhud). Præputium virker afrundet og lidt fortykket i kanten. Glans clitoridis (klitoris) ses ikke, ej heller ved traktion bagud af vævet i området. Umiddelbart ses en kontur, svarende til roden af klitoris, som umiddelbart synes intakt. Forholdene er forenelige med, at der er foretaget en bortskæring af de øverste dele af de små skamlæber samt af den yderste del af klitoris. Hymen er intakt. Ifølge WHO's "Classification of Female Genetal Mutilation" drejer det sig om en type II b.

Vedrørende F2, cpr.nr. ...:

Der ses et konturspring svarende til den øverste del af labia minora (små kønslæber). Det er mest udtalt på højre side. Præputium (forhud) er uregelmæssig, idet der mangler mest væv på højre side. Glans kan ikke ses. Ved traktion af vævet i området er glans clitoridis (klitoris) fortsat ikke synlig. Der er en kontur under præputium, som synes intakt svarende til roden af klitoris. Forholdene er forenelige med, at der er foretaget en bortskæring af de øverste dele af de små skamlæber samt af den yderste del af klitoris. Hymen er intakt. Ifølge WHO's "Classification of Female Genetal Multilation" drejer det sig om en type II b.

Hos begge findes pæn opheling og ikke synligt arvæv.
..."

Af Retslægerådets brev af 13. december 2016 fremgår bl.a.:

"...

Med sagens tilbagesendelse skal Retslægerådet på baggrund af anklagemyndighedens fornyede forelæggelse, herunder på baggrund af skrivelse af 5. september 2016 fra advokat Palle Viuff, besvare forelæggelsen således:

Retslægerådet har fortaget vurderingen i to tempi. Den første vurdering beror på den fremsendte speciallægeerklæring ved overlæge Per Lunddorf samt beskrivelse ved Odense Universitetshospitals retsmedicinske vurdering. Begge er vurderinger er indgået i Retslægerådets samlede vurderingsgrundlag. Den anden vurdering er suppleret med fremsendt fotokolposkopisk undersøgelse. Det drejer sig ikke alene om foto, men om video af hele inspektionen, der er foretaget. Som led i inspektionen visualiseres vævet ved traktion i alle retninger, og der gives dermed et fuldgældigt billede af forholdene.

..."

Det fremgår af erklæringer af 25. februar 2016 fra overlæge Per Lundorff, speciallæge i gynækologi, Privathospitalet Mølholm, der er indhentet af de tiltalte, bl.a.:

"...

F1

...

24-02-2016 Forundersøgelse...

På foranledning ønsker patienten at blive undersøgt, om hun er omskåret eller ej. Har angiveligt været på Odense Universitetshospital, hvor hun har fået at vide, at hun er omskåret, hvilket familien benægter.

Ved inspektion finder jeg menses ad sunt.

Jeg finder normale forhold i vulva, og jeg finder også en klitoris.

Jeg ser hymen intakt.

Der er således ikke tegn på, at patienten er omskåret.

..."

"...

F2

...

24-02-2016 Forundersøgelse...

På foranledning ønsker forældrene at få en gynækologisk status for at vurdere, om patienten er omskåret eller ej.

Kommunen har bedt om denne status, og forældrene benægter, at hun er omskåret.

Ved inspektion finder jeg helt normale forhold i de ydre kønsorganer med små labia minores og en lille klitoris.

Der er således ikke tegn på, at patienten er omskåret.

..."

Forklaringer

T1 har forklaret, at han fra midt i juni til midt i september 2015 var i Afrika sammen med sin kone og børnene. Det var meningen, at de skulle være vendt tilbage til Danmark i midten af august. Skolen var blevet underrettet om, at de ville være tilbage den 17. august 2015. De kom imidlertid først tilbage den 15. september 2015. Børnene blev syge, mens de var i Afrika, og derfor kunne de ikke rejse tilbage som planlagt. Det var tre af børnene, der var syge. F2 og F1 var sunde og raske. Han blev foreholdt, at T2 under grundlovsforhøret den 18. december 2015 skulle have forklaret, at grunden til, at ferien i Kenya blev forlænget, var, at hele familien undtagen ham, var blevet syge af diarré. Hertil har han forklaret, at det ikke er rigtigt. Det er ikke noget, han har kendskab til. Det var ... - den yngste dreng - ... og ..., der var syge, altså tre af drengene. Det var derfor, de kom en måned senere hjem. De var kun i Kenya. Foreholdt, at F2 skulle have forklaret, at de også havde været i Somalia, har han forklaret, at de kun var i Kenya. F2 er en lille pige og ved ikke, hvor de var. Hun er født i Danmark, og Kenya er et stort land.

De var under rejsen hele tiden sammen med børnene, for børnene kunne ikke kommunikere med andre end dem. Børnene taler dansk og kun meget begrænset somalisk. Han oversætter derfor ofte, når de skal tale med hans hustru. Hun forstår alt, hvad børnene siger, men hun taler ikke flydende dansk. Hans ægteskab med T2 er et ligeværdigt ægteskab. De er tæt knyttet til hinanden. De træffer beslutninger om børnene i fællesskab. De tager alle beslutninger sammen og har ingen konflikter om det.

Foreholdt at han under grundlovsforhøret bl.a. skulle have forklaret, at en omskæring af pigerne ville være en beslutning, de i givet fald ville træffe i fællesskab, har han bekræftet dette.

Foreholdt at sagen kom frem, fordi F2 havde fortalt sin klasselærer, at hun var blevet omskåret i Afrika, har han forklaret, at det ikke passer. Det har hans datter aldrig sagt til klasselæreren. Han har talt med F2 om det, og F2 har sagt, at det har hun ikke fortalt klasselæreren.

Foreholdt at Retslægerådet og en retsmediciner har konstateret, at F2 og F1 er omskåret, har han forklaret, at det ikke er rigtigt. Hans døtre er ikke omskåret.

Da hans datter blev undersøgt af en speciallæge, og hans hustru spurgte lægen, blev der svaret, at han intet havde konstateret. Det var både en læge i Odense og en læge på Mølholm, der var enige om det. Kommunen og politiet har overtalt lægen i Odense til at ændre meningen. Det har hele tiden været planen at skabe historien. Hans kone måtte ikke være til stede under undersøgelserne. Aftalen med kommunen var, at de skulle være til stede, når noget havde konsekvenser for børnene. Det er hans opfattelse, at børnene er blevet manipuleret til at sige noget. På Mølholm var de til stede sammen med børnene. Politiet og kommunen har overtalt retsmedicineren til at skrive noget, der ikke passer. Han forstår ikke, hvorfor børnene skulle være i et rum uden hans og T2s tilstedeværelse. På Mølholm var der derimod ikke noget, der var skjult. Han forklarede ikke dette under grundlovsforhøret, da han blev foreholdt, at døtrene var omskåret. Det gjorde han ikke, fordi det blev forbudt dem at sige noget.

Han blev foreholdt retsbogen fra grundlovsforhøret, hvorefter det fremgår, at han, da han blev foreholdt, at en læge på Retsmedicinsk Institut havde konstateret, at begge piger er omskåret,

da havde forklaret, at han ikke ved noget om det. Hertil har han forklaret, at han sagde, at der ikke var noget, der hed omskæring.

Han blev foreholdt, at han under grundlovsforhøret skulle have forklaret, at han selv havde spurgt F2 til omskæring, og hun havde sagt, det var ikke noget, hun havde sagt til hverken sin klasselærer eller andre. Hertil har han forklaret, at han, da han blev anholdt den 17. december 2015, da spurgte F2, om hun havde fortalt det til klasselæreren. De blev meget chokerede, da politiet, skolen og tolken kom den 17. december 2015. De troede, at et af børnene havde været involveret i et trafikuheld. Ingen ville fortælle dem noget. De lukkede folk ind i deres hjem og spurgte, hvad der var sket med børnene. De fik foreholdt, at to af pigerne var blevet omskåret. Han spurgte, hvor de havde det fra. Først sagde de, at de havde oplysningerne fra skolekammeraterne og anden gang, at det var klasselæreren. Tredje gang fik han fortalt, at F2 havde fortalt det til klasselæreren. Han bad dem pege på én mulighed og fik det svar, at de gik med den idé, at det var F2, der havde fortalt det til klasselæreren. Han fortalte da, at omskæring ikke længere skete. De tog børnene med til Odense Sygehus. Han og T2 måtte ikke komme med. Til sidst blev det tilladt, at hans hustru kom med. Så var der pludselig ikke plads i bilen. Han tilbød at køre hende, men så fandt de plads alligevel. Han var ikke med i Odense. F2 var hjemme fra skole den pågældende dag, fordi hun skulle til øjenlæge. Det var heldigt, for ellers var de nok ikke kommet hjem til dem. Så havde de blot hentet F2 på skolen. F2 blev ked af det og græd. Han spurgte F2, og hun sagde, at hun ikke havde sagt, at hun var blevet omskåret. De var alle chokerede over, at noget sådant kunne finde sted i et demokratisk land. Han ved, at hans børn fortæller ham sandheden. Det er anklagemyndigheden, der lyver om hans datter. Hans datter siger altid sandheden.

Han har sidst set pigernes kønsdele/underliv, da de stoppede med at bruge ble. Han ved ikke, hvordan deres kønsdele ser ud. Det er forbudt for en muslimsk mand at se sine døtres underliv.

Før sagen kom op, havde de ikke talt med pigerne om omskæring. Pigerne kendte slet ikke til ordet og vidste ikke, hvad det betød. Pigerne er danske.

T1 blev foreholdt forklaringen i grundlovsforhøret, hvoraf det fremgår, at han bl.a. skulle have forklaret:

"...

Politiet sagde, at de ville undersøge børnene, og de sagde til dem, at de gerne ville være til stede og være vidner til det, der kom frem. De fik at vide, at de ikke måtte være der. De hentede F2 fra sengen, og hun sagde, at hun ikke havde sagt noget som helst til nogen som helst. Hun græd rigtig meget, og han sagde, at hans kone måtte tage med. Hun tog med, og de havde kontakt med hinanden hele tiden. Der blev dog ikke rigtig fortalt noget. Mens de andre tog af sted, prøvede han at lave mad til sine børn, da politiet dukkede op igen. De sagde, at han havde omskåret sine børn. Han sagde, at det måtte være noget, de fandt på, og at han ikke vidste noget om det.

..."

Det er rigtigt, at de fik at vide, at de ikke måtte være til stede under undersøgelserne. Det er ikke korrekt, at F2 blev hentet i sengen. Politiet handlede, som om de allerede var skyldige. Han vækkede F2, der lå og sov. Hun skulle med sin mor og de andre. Han gav hende mad i køkkenet og børstede hendes tænder. Han foreholdt F2, hvad politiet og kommunen havde

sagt, og hun svarede, at hun ikke havde sagt noget. Senere begyndte hun at græde. Hun blev ked af, at andre havde løjet om hende.

T2 har forklaret, at det stort set er rigtigt, hvad T1 har forklaret. Der er dog nogle få ting, som han har glemt, fordi det er lang tid siden. Eksempelvis da de var i Kenya. Det er rigtigt, at de tre drenge var syge. De havde diarré, hovedpine og feber. De var imidlertid alle syge, men T1 var mest bekymret for drengene, der var hårdest ramt. De havde diarré og opkastning. F2 og F1 var også syge i begyndelsen af turen. Det var de tre drenge, der var årsag til, at de ikke kunne rejse hjem. Det kunne de andre.

Hun blev foreholdt sin forklaring fra grundlovsforhøret, hvorefter det fremgår, at hun skulle have forklaret, at grunden til, at ferien i Kenya blev forlænget var, at hele familien undtagen far, T1, havde diarré.

Hun har bekræftet, at det var sådan, hun forklarede, og at det er rigtigt.

Da de tog fra Danmark, var det meningen, at de kun skulle til Kenya.

Hun blev foreholdt, at hun under grundlovsforhøret skulle have forklaret, at det var meningen, at de skulle til Somalia i starten, men at de ombestemte sig og tog til Kenya.

Hun har altid haft et ønske om at besøge Somalia, men på grund af borgerkrigen, og at situationen blev forværret, turde de ikke tage børnene med dertil.

Hun og T1 træffer alle vigtige beslutninger om børnene sammen. Også en beslutning om, at pigerne skulle omskæres, ville kræve, at de var enige om det. Omskæring er forbudt i deres hjemland. Det blev det for 21 år siden. Omskæring er nu stort set afskaffet. Der har kørt en oplysningskampagne i Somalia.

Under ferien i Kenya var hun og T1 sammen med børnene hele tiden. Børnene var utrygge i Afrika. De kendte ikke andre familiemedlemmer og kunne heller ikke tale med dem. Der var ikke mulighed for, at andre kunne have ladet pigerne omskære uden, at hun og T1 vidste det. Ingen har haft børnene med nogen steder hen uden deres viden, mens de var i Kenya. De er stadig i chok over beskyldningerne om omskæring.

En dag havde de i F2s klasse talt om, hvor hun var. Klasselæreren havde fortalt de andre børn, at F2 var i Afrika for at blive omskåret. Det var, mens de opholdt sig i Afrika. En dreng i klassen havde henvendt sig til sin mor om, at en pige blev omskåret og havde fortalt, at han havde det fra klasselæreren, som havde fortalt, at F2 var i Afrika for at blive omskåret. Klasselæreren har altid været kritisk over for dem. Hun var sur over, at de tog til Afrika med børnene, når de ikke betalte til klassekassen. Historien med omskæring er derfor noget, klasselæreren fandt på, allerede inden de kom hjem fra Afrika. Det var, fordi hun ikke kunne lide dem.

Inden de rejste til Afrika, var hendes mand på kontoret. Klasselæreren blev af sekretæren bedt om at gå tilbage til klasseværelset. Det har hendes mand fortalt hende. Hun var ikke selv med på kontoret. Klasselæreren har været fjendtlig over for dem.

Hun blev på et tidspunkt kaldt op på skolen, fordi hendes søn havde sagt noget upassende om religion. Hun fik besked på, at hendes søn ikke måtte sige noget upassende om religion. Det

var hun enig i og talte med sønnen om det, da hun kom hjem. Hendes søn sagde, at det var en syrisk pige, der havde spurgt, om han ikke vidste noget om koranen. Han havde spurgt pigen, om hun ville bære tørklæde, når hun blev stor.

Da de blev anholdt, og politiet og kommunen kom, var der også en person med, som tidligere havde truet med, at politiet en dag ville få fat i dem. Så udover klasselæreren er der også en anden, som har sagt, at kommunen ville interessere sig for dem. Det var en anden lærer fra skolen. De har derimod haft en fin snak med kommunen.

Hun blev foreholdt Odense Sygehus' undersøgelse og Retslægerådets vurdering af, at pigerne er omskåret. Hertil har hun forklaret, at en anden læge har vurderet, at pigerne ikke er omskåret. Det er derfor ikke rigtigt, hvad de andre læger har konstateret. Det er, fordi de ikke kender til omskæring. De mangler forudsætninger for at vurdere det. De har som forældre ansvaret for deres børn. De bor i Danmark og kender de danske regler. Hvorfor skulle de udsætte deres børn for tortur. Hun er selv blevet omskåret. Det var tortur, og det skal hun leve med resten af sit liv.

De boede hos hendes mor, da de var i Kenya i 2015. Hendes søster var flyttet ud, inden de kom, så der var kun dem og hendes mor i huset. Hendes søster bor normalt hos hendes mor. Hendes søster er gift og har børn. Søsterens mand er apoteker.

F1 er i dag 17 år, og F2 er 10 år. F1 spurgte til, hvad omskæring var, da hun var 14 år. Da havde hun hørt om det i skolen. Det er en frygtelig oplevelse at blive omskåret. Det er tortur. F2 vidste i 2015 ikke, hvad omskæring var. Hun lærte først ordet at kende, da politiet spurgte ind til det. Da hun fik at vide, at pigerne skulle være blevet omskåret, var det en chokerende oplevelse. Hun bad om, at pigerne blev undersøgt på ny, men det ønskede politiet ikke. Hun kontaktede derfor sin egen læge. Lægen henviste til en anden læge, men denne læge fik at vide, at han ikke måtte foretage undersøgelsen. De fik så pigerne undersøgt på Mølholm Hospital i Vejle. Første gang blev pigerne fysisk undersøgt, og anden gang blev der taget fotos. Begge undersøgelser foregik i Vejle. Lægen, der havde mange års erfaring, sagde, at pigerne ikke var blevet omskåret. De har talt med lægen i telefonen og har fortalt ham om resultatet af undersøgelserne fra Retsmedicinsk Institut og Retslægerådet. Det kunne lægen ikke forstå. Pigerne er ikke blevet undersøgt af Retslægerådet. Hverken hun eller pigerne har talt med Retslægerådet. Der blev kun taget fotos af pigerne i Vejle. Hun mener, at det var i september eller oktober måned 2016. Det var efter den første undersøgelse. Lægen sagde, at alt var, som det skulle være. Hun har ikke hørt om, at der skulle være forskel på, hvordan en somalisk og en dansk kvinde er udviklet.

De har venner i Danmark. Kun en af familierne er fra samme klan. Klanen betragtes som familie. Der er ikke andre, der har kunnet forestå omskæring af deres piger. Hun kender ikke straffeloven i Kenya, men i Somalia straffes omskæring med fængsel.

A har som vidne forklaret, at hun i sommeren 2015 var klasselærer for F2. Det havde hun været siden august 2014. Hun fik at vide med meget kort varsel, at familien skulle af sted på ferie i sommeren 2015. Hun gik med F2s far op på kontoret. Hun mener, at varslat var 1-2 dage. Hun fik at vide, hvornår de ville være tilbage. Hun husker ikke helt datoen, men det var vist nok en uge efter, at skoleåret var begyndt. F2 kom imidlertid ikke tilbage. Der kom ingen melding om, hvorfor eller hvornår hun ville være tilbage. Det var i hvert fald ikke noget, der nåede frem til hende. Da familien kom tilbage, virkede F2 trist og ked af det. F2 var en pige,

der ikke tidligere havde været involveret i konflikter, og hun var generelt en pige, som havde overskud både fagligt og socialt.

En dag var de ude at løbe omkring skolen. Det var hele årgangen. Der kom nogle børn hen til hende og sagde, at F2 var ked af det. Hun bad dem hente F2. F2 ville ikke løbe. F2 kom hen til hende, og de snakkede lidt om løst og fast. F2 sagde uopfordret, at hun ikke havde set nogen dyr i Afrika. Hun fortalte F2, at en dreng havde fortalt i klassen, mens F2 havde været på ferie, at når man kom fra Somalia, så blev man omskåret. Hun spurgte F2, om hun også var blevet det. F2 rynkede på næsen og sagde: "Ja". Hertil svarede vidnet, at det ikke lød rart, og at det måtte have gjort rigtig ondt. Hun sagde, at det havde drengen fortalt, at det havde gjort. Hertil svarede F2, at ja, det havde det gjort. Hun husker ikke ordret, hvad der herefter blev sagt, men hun fik at vide, at omskæringen var foregået på onklens hospital. F2 sagde, at det også var sket for hendes storesøster. Hun spurgte F2, om andre end hun var blevet omskåret, hvortil F2 svarede: "Ja, min storesøster".

F2 "væltede" i den periode rent følelsesmæssigt. Hun havde før været en meget robust pige, og det var hun pludselig ikke mere. Små ting kunne slå hende ud af det. Det havde hun ikke oplevet før. Hun var derfor ikke i tvivl om, at der var sket et eller andet. Flere børn spurgte undervejs, om F2 var ked af det. Hun havde først tænkt, at F2 måske lige skulle finde tilbage i hverdagen. Efter at sagen blev rullet op, var F2 trykket. Hun fik at vide, at det ikke var hende, der skulle tale med F2 om det. Hun var sygemeldt i en periode. Da hun en dag var på besøg i klassen, så de en film om malaria. F2 spurgte ind til, hvad det var, for det vidste hun ikke. Det var ellers den besked, de havde fået, da familien kom hjem fra Kenya, at de havde været syge på grund af malaria. Nu sagde F2, at hun havde haft ondt i maven. F2 var også ked af, at hun ikke måtte besøge sin far, der på det tidspunkt var varetægtsfængslet. Hun har ikke oplevet en pige, der efterfølgende har følt skyld. Hun tænker derimod, at F2 ved, hvad konsekvensen er, hvis hun skal undvære sine forældre. F2 er en kvik pige, der gennemskuer tingene. Hun er sikker på, at det ikke var noget, F2 fandt på. F2 signalerede klart med sit ansigtsudtryk, at det ikke havde været rart. Det var ikke nogen lang snak. Den varede måske to minutter. Hun sagde ikke til F2, at hun ville sige det videre til andre.

Vidnet blev foreholdt oplysninger i underretning af 8. oktober 2015, hvoraf det fremgår, at forældrene den 14. juni 2015 meddeler skolen, at familien holder ferie fra nu og til den 17. august 2015. Den 20. august 2015 ringer mor til skolens kontor og meddeler, at de er syge, og at de først kommer tilbage til skolen den 13. september 2015. Børnene møder ikke i skolen den 13. september som aftalt, men kommer først to dage senere.

Hertil har vidnet forklaret, at det lyder rigtigt. Hun er ikke længere ansat på skolen, så det er ikke oplysninger, hun har haft mulighed for at tjekke.

F2 fortalte meget lidt om rejsen til Afrika udover, at hun ikke havde set nogen dyr. Hun sagde ikke, at hun havde været syg. Det nævnte hun kun lige, da hun kom tilbage.

På løberuten talte hun med F2 om, at der havde været en konflikt på løberuten. Det var hende, der tog initiativet til at tale om en dreng, der havde fortalt om omskæring. Det var for at give F2 en mulighed for at fortælle om det. Hun havde en bekymring for, om F2 var blevet omskåret. Normalt var F2 en pige, der løb forrest. Det var en dreng, der i klassen spontant havde fortalt, at han var blevet omskåret, og det var derfor, de havde talt om det i klassen.

Vidnet blev foreholdt afhøringsrapport af 16. december 2015, hvoraf det fremgår, at hun skulle have forklaret, at en dag efter sommerferien fortalte en dreng fra F2s klasse, at F2 var blevet syg under deres rejse til Afrika. Drengen talte herefter generelt om omskæring af mennesker. Afhørte tog i den forbindelse en snak med klassen om, hvad omskæring var.

Der er en nuance, der ikke er helt rigtig. Flere af pigerne havde spurgt efter F2. Hun havde sagt, at hun ikke vidste, hvorfor F2 ikke kom tilbage. Drengen fortalte, at hans mor havde talt med F2s mor, der havde sagt, at F2 var syg.

Inden hun spurgte F2, om hun var blevet omskåret, var det ikke et ord, F2 havde brugt. F2 bekræftede, at det gjorde ondt, efter at vidnet havde sagt, at drengen havde fortalt, at det havde gjort ondt. Hun talte ikke med F2 om, hvad omskæring betyder.

Drengen fortalte om omskæring, mens F2 var væk. Hun talte ikke detaljeret med børnene om omskæring. Drengen sagde bare, at det gjorde "mega nas". Hun talte heller ikke med børnene om, at piger kan blive omskåret.

Vidnet blev foreholdt samme afhøringsrapport, hvoraf det fremgår, at hun skulle have forklaret, at F2 begyndte i skole igen den 15. september 2015. F2 var frisk, som hun altid havde været. Hun var dog mere pjevset end normalt.

F2 var frisk forstået på den måde, at hun var veludhvilet, men hun var mere trist og indadvendt. Hun husker ikke, hvornår motionsløbet fandt sted, for de løb hver dag i en måned i den periode. F2 var ikke blevet drillet den dag. Hun spurgte F2, hvad hun var ked af, og F2 svarede, at hun ikke ville løbe. Hun sikrede sig ikke, at F2 vidste, hvad omskæring betød. Hun tænkte ikke så meget i det øjeblik.

Fagligt lå F2 middel i klassen. Der var ikke nogen særlig indsats på F2, selv om hun var tosproget. F2 tog på ferie i 1. klasse og kom tilbage i 2. klasse. Hvis der var noget, F2 ikke vidste, hvad betød, så ville hun sædvanligvis tøve eller spørge: "Hvad betyder det".

Retsmediciner Søren Christoffersen har som vidne bekræftet, at han har underskrevet personundersøgelserne af 17. december 2015 af henholdsvis F1, bilag A-1-3-3, og af F2, bilag A-2-3-1, sammen med viceskadsobducent Peter Thiis Knudsen og overlæge Karin Lassen. De konstaterede, at begge piger var blevet omskåret.

Med hensyn til undersøgelsen af den yngste pige, så kan det her være vanskeligt at se. Det kræver kendskab til, hvordan de normale forhold er for at kunne se, om noget er anderledes. Klitoris var bortskåret ved begge piger. Klitoris vil typisk være størst ved den ældste af pigerne. Hos små piger kan man kun se forhuden og ikke selve klitoris. Det kræver ikke mere træning at se det hos en yngre pige, hvis man er vant til at undersøge piger på den alder, end hos en ældre pige. De var ikke i tvivl om, at pigerne var omskåret. Selve undersøgelsen blev filmet og sendt til Retslægerådet.

Det vil være forskelligt fra kvinde til kvinde, om man kan se klitoris, men man kan typisk ikke se den, før kvinden er blevet kønsmoden. Det er derfor nemmest at se, at der er sket omskæring ved den ældste af pigerne.

Der blev lavet filmoptagelser af begge piger, såkaldte fotokolposkopiske undersøgelser. Der er også lavet stillbilleder. Han har medbragt stillbillederne i dag.

Billederne blev forevist i retten, hvortil vidnet har forklaret til foto PU 225/15 af F1, at fotoet til venstre er et foto af F1, mens fotoet til højre er af en alderssvarende pige.

Man kan mærke klitoris under forhuden, hvis pigen ikke er omskåret. Det kunne man ikke her. Det mørke på de små skamlæber vil normalt gå op i en trekant. De små skamlæber er således skåret bort fra den røde streg og opefter. Forhuden over klitoris er trukket ned og stram. Lysrefleksen på billedet illustrerer, hvor stram huden er. Der er fjernet noget under huden, og den er så strukket efterfølgende for at kunne sys sammen. Normalt kan man mærke klitoris under forhuden, men det kunne man ikke her. Det er den type omskæring, man kalder en type II omskæring. Det er en klassisk omskæring, og han ved ikke, hvorfor traditionen har udviklet sig sådan.

Vidnet har ved illustration på en tegning vist, hvordan en type II omskæring er i forhold til en type I og en type III omskæring.

En type III omskæring er den største form for omskæring, hvor man fjerner det meste og efterfølgende syr kvinden sammen. Der efterlades kun et lille hul til urin og menstruationsblod.

Vidnet har forevist bilag PU 226/15 og har hertil forklaret, at billedet til venstre er et billede taget af F2, og at billedet til højre er et billede af en alderssvarende pige. F2 var ikke så fremskreden i kønsudvikling som sin søster. De små kønslæber er ikke så store, hvilket skyldes pigens alder. Der er en meget abrupt afgrænsning af de små kønslæber. På billedet ses en lille rest af forhud. Klitoris vil normalt ligge under forhuden, men det gjorde den ikke her. De har med fingrene trukket forhuden tilbage for, at man kunne se, om klitoris var der, men det var ikke tilfældet. På billedet af den anden pige er forhuden ikke trukket tilbage.

Det er hans opfattelse, at kvinder ser fysiologisk ens ud, uanset etnicitet.

Der er ingen tvivl om, at pigerne manglede noget i anatomien. Noget var fjernet. Han har aldrig hørt om, at klitoris skulle mangle fra naturens side.

Vidnet har forklaret i forhold til skitsen over de forskellige typer af omskæringer, at type IV er en "skraldespands" kategori. Denne type anvendes, hvis omskæringen ikke falder ind under nogen af de andre kategorier. Det kan være alt lige fra piercing til symbolske handlinger. Type II er mellemkategorien i forhold til grovheden af omskæringen.

Omskæringen er formentlig foretaget på et sygehus. Det konkluderer han på grund af fraværet af arvæv. I modsat fald kunne man have forventet arvæv, at noget var vokset skævt sammen, eller at der havde været betændelse. Derfor var oplysningen om, at omskæringen muligvis var foregået på et sygehus hos noget familie sandsynlig. Omskæringen ser "pæn ud". Det ser ud til at være foretaget af en, som ved, hvad han har haft med at gøre. En kategori II omskæring er den klassiske omskæring. Det bliver også kaldt en sunna-omskæring. Det er en meget udbredt form for omskæring. En omskæring kan få konsekvenser for kvinden. Hun kan f.eks. få forskellige dysfunktionelle problemer. Der kan være problemer med at holde på vandet. I forbindelse med fødsler kan der være arvæv i området omkring fødselsvejene, så kvinden måske ikke kan udvide sig i nødvendigt omfang. Arvæv kan ikke give sig på samme måde som almindelig hud. Han kan ikke udtale sig specifikt om komplikationerne i forhold til de forskellige typer af omskæringer, men mere generelt i forhold til omskæring som helhed. Der

kan også være risiko forbundet med selve indgrebet. Hyppigt får kvinden efterfølgende psykiske problemer, herunder i forbindelse med sit seksualliv. Kvinden vil ikke kunne få klitorisorgasme, men i det hele taget kan det blive et psykisk problem, at nogen har skåret i hende på det sted.

De har ikke på noget tidspunkt været i tvivl om, at pigerne her var omskåret.

Den fotokolposkopiske undersøgelse er en inspektion af de udvendige kønsorganer, hvor fotokolposkopet fungerer som en slags forstørrelsesapparat. Det bruges også på gynækologiske afdelinger. Oprindeligt er det blevet brugt for at kunne konstatere forstadier til kræft. I forbindelse med retsmedicinske undersøgelser bliver det brugt som forstørrelsesapparat, især da de ofte undersøger yngre piger. Videoptagelserne er koblet til, så de kan spole frem og tilbage.

Han er retsmediciner og arbejder dels med døde, men også med mange undersøgelser af levende. Det kan være folk, der har været udsat for voldtægt eller vold, herunder børn. Han undersøger således mange flere levende end døde. Han er ikke specialuddannet i gynækologi.

Han kan ikke sige, hvornår indgrebene har fundet sted. Han kan blot konstatere, at det muligt kan have fundet sted på det tidspunkt, de har fået oplyst. Indgrebet heler hurtigt. Der var ikke kosmetisk arvæv her, men man kan ikke vide, hvordan det ser ud under huden. Der kan være dybere arvæv omkring skeden.

Det var overlæge Karin Lassen, der stod for den fysiske undersøgelse af pigerne. Det er den først undersøgelse i forhold til kvindelig omskæring, som han har deltaget i. Det er i det hele taget den første sag, de har haft. Han har ikke talt med pigerne om, hvad der var foregået. De ser kun på ydersiden. De har ikke foretaget en gynækologisk undersøgelse. Der er til en vis grænse forskel på, hvordan kvinder ser ud. Der er lys indbygget i kameraet. Undersøgelsen kan ikke foretages på en mere sikker måde. Man vil normalt kunne både se og føle klitoris. Det, de var interesseret i her, var, hvad der var foregået udvendigt.

Der er ikke risiko for fejlfortolkning. De ser på pigerne under selve undersøgelsen, og børnelægen mærker efter. Han ved ikke, hvilke specialer Retslægerådets medlemmer har, men hans gæt er, at der har deltaget både en retsmediciner og gynækologer. Det bliver aldrig oplyst, hvordan Retslægerådet er sammensat. Han kan ikke forklare, hvorfor to læger kan være uenige om, hvorvidt omskæring har fundet sted. Det ændrer imidlertid ikke på hans holdning om, at han er helt sikker på, at pigerne er blevet omskåret. De har meget få undersøgelser af somaliske kvinder/piger. Der var ikke tvivl på grund af pigernes alder. De konkluderede, at få millimeter af de små kønslæber var fjernet ved operation på F2 ud fra et skøn over, hvad der manglede, for at skamlæberne kunne nå sammen. Der mangler noget fra den røde streg og opefter.

Han kan ikke udtale sig om, hvor lang tid pigerne kan have haft gener efter indgrebet.

Sara Johnsdotter har som vidne forklaret, at hun er professor i socialantropologi med speciale i kvindelig omskæring. Hun er ansat ved Malmö Universitet og har forsket i snart 20 år i kvindelig omskæring af somaliske kvinder, der bor i Sverige, men omskæres i andre lande. Herudover har hun sin viden fra litteraturen.

Det er afhængig af, hvilken type indgreb, der foretages, hvornår indgrebet foretages. Somaliere bruger ofte udtrykket "sunna-omskæring". Her er kvinderne ofte yngre, når de omskæres. Det ved hun fra litteraturen. De kan være fra 3-4 års alderen og opefter. Det er slægtens kvinder, der typisk tager beslutningen om omskæringen. Mændene tager traditionelt ikke del i beslutningen. Alt er imidlertid i stor forandring, herunder kulturen. Omskæring har traditionelt været kvinders område og har været forbundet med skam for manden. Hvordan indgrebet udføres beror på, hvad kvinderne beslutter sig for, men det er mere og mere typisk, at det udføres af medicinsk uddannet personale. Det kan være mænd, der foretager indgrebet. Det har hun hørt foregå i et fåtal i Egypten. Der kan også være mandlige sygeplejersker i Somalia. Traditionelt set er det imidlertid sket på landet, og her er det blevet foretaget af kvinder. Det vil typisk være en mor, mormor eller moster, der er til stede ved indgrebet. At indgrebet bliver foretaget uden, at forældrene ved noget om det, er ikke usædvanligt. De somaliske familier fungerer anderledes end vesterlændinges familier. I så fald vil det være den kvindelige slægtning, der har ansvaret for pigerne, der forestår, at indgrebet bliver foretaget. Omskæring diskuteres i somaliske familier. I sin forskning har hun haft kontakt med mange kvinder, der har fortalt, at de er sluppet for indgrebet eller er blevet udsat for et mindre indgreb, fordi deres far har blandet sig. Derfor forekommer der nok diskussioner i familierne og særligt i de nordiske lande, hvor somaliere ved, at det er forbudt at foretage indgrebet. Det er normen, at faren ikke ved det, men mange kvinder har fortalt, at det har medført skænderier, når faren har blandet sig.

Indgrebet vil ikke kunne foretages, uden at pigen selv er klar over det. Der er tale om et frygteligt smertefuldt indgreb. Nogle piger bliver bedøvet først, men fortæller om smerter, når bedøvelsen forsvinder. Det er svært at svare på, om omskæring er et tabu. Det har traditionelt været et tabu, men hun er blevet forbavset over i sin forskning, hvor mange kvinder, der gerne har villet tale om det. I en og samme klan findes der mange meget stærke familieband. Ofte giver det konflikt, hvis man gifter sig hen over klaner. Hun har aldrig hørt om, at andre klanmedlemmer har stået for omskæring, uden at forældrene har haft en viden om det. Hun ved ikke, om der er en lov om omskæring i Somalia.

Motivet har traditionelt været, at kvinder skulle omskæres for at blive betragtet som rene muslimske kvinder. Det er en kulturel handling mere end en religiøs. Der er også muslimer, der ikke er tilhængere af omskæring, og som tolker islam anderledes. Der kan være et socialt pres fra forældre i forhold til at få foretaget omskæring. Det er ikke så meget i Norden som i Somalia. Man omskærer stadig piger i Somalia, men forskningen viser, at antallet falder, og at der bliver anvendt en mildere form for omskæring. Det normale er, at man ikke omskærer piger, der er gået i puberteten.

Hun har hørt om mange somaliske kvinder, der er bosiddende i Sverige, der siger: "Nu er min pige 13-14 år, og så kan hun selv sige nej. Derfor tør jeg godt sende hende til Somalia".

Hvis en anden kvinde tager beslutningen om omskæring, så vil det almindeligvis forudsætte, at kvinden har ansvaret for barnet.

Meget forandres for de kvinder, der bor i Skandinavien. Hvis faren forbyder det, vil det være normen, at man så ikke får indgrebet udført, men hun har hørt om mange familier, hvor pigerne er blevet omskåret, eksempelvis når faren har været bortrejst. Det er meget svært at generalisere. Det må man aldrig gøre som forsker. Hun kan imidlertid sige, at mange somaliske kvinder har magten i familien. De er meget stærke i forholdet mellem mand og

kvinde. Man joker eksempelvis lidt med det i litteraturen. Kvinderne nægter at være underdanige.

Der findes eksempler på, at europæiske piger er omskåret i Afrika, også efter at de er kommet i puberteten. Det har studier i Bruxelles vist. Omskæringen foregår typisk ikke i Skandinavien. Man tager til et afrikansk land for at få det gjort. Der foreligger ikke mange kendte tilfælde. Hun er ikke sikker på, at der er et stort "mørketal". I Sverige foretog man på et tidspunkt et stort antal tvungne undersøgelser, hvor man forventede at finde et langt større antal sager, end man faktisk gjorde.

Overlæge Per Lundorff har som vidne forklaret, at han har arbejdet som gynækolog siden 1986. Han har undersøgt mere end 1.000 kvinder. Kvindelige kønsorganer er normalt forskellige, også efter alder. Der er ikke umiddelbart anatomiske forskelle i forhold til etnicitet. De helt små piger udvikles meget indtil præpuberteten. Skamlæberne bliver sædvanligvis større, men ikke altid. Der er et hav af anatomiske variationer. Han har udfærdiget erklæringerne af 25. februar 2016. Han har set pigerne to gange. Anden gang blev han bedt om fotodokumentation. Hos den yngste af pigerne konstaterede han, at klitoris stadig var der, samt resterne af de små skamlæber. Han er efterfølgende kommet i tvivl om, hvorvidt der er foretaget et indgreb vedrørende de små skamlæber. Erklæringen udarbejdet den 25. februar 2016 blev lavet i forbindelse med den første undersøgelse. Erklæringen er udfærdiget af ham. "Menses ad sunt" betyder, at pigen havde menstruation. Der var ikke tegn på, at der var foretaget et operativt indgreb. Der var ingen tegn på syning og intet arvæv at se. Der vil være en forsnævring af skedeindgangen, hvis der er foretaget en omskæring. Der er dog store forskelle på omskæringer. Den mindst omfattende form for omskæring medfører fjernelse af de små skamlæber. Der er ikke tale om et større kirurgisk indgreb i forbindelse med en sådan omskæring. I forhold til den yngste af pigerne er han ved en nærmere inspektion og eftertanke samt ved at have studeret billederne kommet i tvivl om, hvorvidt der er foretaget et operativt indgreb. Han er sikker på, at F2 stadig havde sin klitoris. Her så det helt normalt ud. Forhuden var ud over klitoris.

Han havde fået oplyst af forældrene, at pigerne havde været til undersøgelse på Odense Universitetshospital. Han har ikke talt med Retslægerådet. Hans undersøgelse er baseret på en fysisk besigtigelse den 24. februar 2016. Han tog billeder af pigerne den 6. september 2016.

Vedrørende den ældste af pigerne, F1, er han nu usikker på, om der er foretaget et indgreb på klitoris. En fysisk undersøgelse er ikke mere sikker end en fotokolposkopisk undersøgelse. Han havde imidlertid ikke grund til at foretage en fotokolposkopisk undersøgelse. Ingen af pigerne havde haft deres seksuelle debut. Han har ikke lavet en fuldstændig gynækologisk undersøgelse. Han har kun undersøgt de ydre kønsorganer.

Vedrørende F2 så fandt han klitoris. Små piger har ikke udviklet kønsorganer som ældre piger. Han kan ikke sige, om der er foretaget et indgreb vedrørende de små skamlæber. Klitoris derimod er under forhuden, og det ser helt normalt ud. Der er muligvis bortskåret noget af de små skamlæber. Der er ikke foretaget noget indgreb vedrørende klitoris.

Vedrørende F1 har de små skamlæber et noget abrupt forløb. Han kan også være i tvivl om, hvorvidt klitoris er fjernet. Han tror dog, at den ligger bag forhuden. Der er stor variation på kvinders kønsdele. Man er ikke i tvivl, når man ser en kvinde, der er omskåret. Han har set flere kvinder i forbindelse med sit arbejde, der har været omskåret. Her har skeden været syet sammen, og han har måttet skære den op for at give plads til fødsler.

Det er første gang, han vidner i retten. Han har talt med et par kolleger, der er professorer i gynækologi og vist dem de billeder, han har taget af pigerne. Det var i forbindelse med en konference, som han netop har været til. De kom til samme konklusion som ham.

Da forældrene kom til ham, sagde de, at kommunen havde bedt om at få en status. Han fik ikke selv nogen henvisning fra kommunen. Han tænkte ikke, at patienten ville være kommet frivilligt, hvis pigerne var omskåret. Det ville der være for stor en risiko forbundet med. Det kan være vanskeligt at se, hvis der kun er fjernet lidt af de små skamlæber.

Foreholdt undersøgelsen fra Retsmedicinsk Institut samt konklusionen fra Retslægerådet har han forklaret, at det ikke ændrer på hans forklaring og navnlig ikke vedrørende den yngste af pigerne. De billeder, han har taget, viser tydeligt, at klitoris er intakt på den yngste af pigerne. Menstruation på undersøgelsestidspunktet gør ikke undersøgelsen vanskeligere. Der ville være normale forhold i skeden, selv om pigerne var blevet omskåret.

Hvis han havde vidst, at der var en anmeldelse mod forældrene, tror han ikke, at han havde foretaget undersøgelsen.

Som gynækolog er han ikke vant til at undersøge piger, der er under 15 år. Børnelæger derimod ser mange små piger. En gynækolog ser primært voksne kvinder. Da han blev bedt om at tage fotos ved undersøgelsen anden gang, blev han usikker på sin opgave. Han kunne genkende pigerne fra den første undersøgelse.

Personlige forhold

Kriminalforsorgen har i rapport af 2. januar 2017 blandt andet oplyst, at T1 er egnet til at modtage en betinget dom, herunder med vilkår om samfundstjeneste, hvortil det anbefales, at der fastsættes vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.

Kriminalforsorgen har i rapport af 29. december 2016 blandt andet oplyst, at T2 er egnet til at modtage en betinget dom, herunder med vilkår om samfundstjeneste, hvortil det anbefales, at der fastsættes vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.

Udlændingestyrelsen har den 2. marts 2016 udtalt:

”...

Opholdsgrundlag og længde

T2 fik den 2. marts 1999 opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2 indtil den 1. april 2000. Denne tilladelse er senest den 19. juni 2003 meddelt tidsubegrænset.

Den 26. marts 1999 blev pågældende tilmeldt folkeregisteret.

Længden af T2s lovlige ophold i relation til ud-visningsbestemmelserne regnes fra den 26. marts 1999, hvor pågældende blev tilmeldt folkeregisteret, jf. herved udlændingelovens § 27, stk. 1, og T2 har således haft lovligt ophold i Danmark i ca. 16 år, jf. udlændingelovens § 27.

Udvisningshjemmelen

Udlændingestyrelsen er af den opfattelse, at opholdets længde og karakter fører til, at betingelserne for en eventuel udvisning skal søges i udlændingelovens § 22, nr. 6.

Efter udlændingelovens § 22, nr. 6, kan en udlænding, som har haft lovligt ophold her i landet i mere end de sidste 9 år, og en udlænding med opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8, der har haft lovligt ophold her i landet i mere end de sidste 8 år, udvises, hvis udlændingen efter straffelovens § 245a, idømmes ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter.

§ 26, stk. 2

...

Heraf fremgår blandt andet følgende:

T2 indrejste i Danmark i 1999 på baggrund af en familiesammenføring med sin ægtefælle. De blev gift i Somalia. Ægtefællen er dansk statsborger.

T2 og ægtefællen har 7 børn. De er alle født i Danmark.

T2 er kontanthjælpsmodtager. Hun er afhørt via tolk.

T2 har ingen tilknytning til andre personer i Danmark udover enkelte fra samme klan.

T2 har i Somalia en yngre søster og dennes ægtefælle samt hendes moder på 60 år.

...

... en repræsentant for UNHCR har udtalt, at han ikke er bekendt med, at brugen af dobbeltstraf skulle være et problem i Somalia, såfremt også forurettede er somalier.

...

Udtalelse om udvisningsspørgsmålet

Det bemærkes indledningsvis, at det følger af bestemmelsen i udlændingelovens § 26, stk. 2, at en udlænding skal udvises efter §§ 22 – 24, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

På baggrund af anklagemyndighedens oplysninger om kriminalitetens karakter, og om at den pågældende forventes idømt en frihedsstraf af 1½-2 års varighed sammenholdt med de i udlændingelovens § 26, stk. 2 nævnte hensyn, kan Udlændingestyrelsen tiltræde anklagemyndighedens indstilling om udvisningsspørgsmålet.

Udlændingestyrelsen skal samtidig henlede opmærksomheden på, at en udvisning i medfør af udlændingelovens § 24 b, skal gøres betinget, hvis der ikke er grundlag for at udvise den pågældende efter §§ 22-24, fordi dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. § 26, stk. 2.

Konsekvenser ved en eventuel udvisning

Det følger af udlændingelovens § 32, stk. 1, at der til en udvisning skal knyttes et indrejseforbud, og at indrejseforbuddet fastsættes således, at det regnes fra den 1. i den førstkommende måned efter udrejsen eller udsendelsen.

Fastsættelsen af indrejseforbuddets længde fremgår af udlændingelovens § 32, stk. 2, nr. 1-5.

Det bemærkes, at efter udlændingelovens § 32, stk. 3 meddeles indrejseforbud i forbindelse med udvisning efter § 22, nr. 4-8 eller for udlændinge, som ikke har haft lovligt ophold her i landet i længere tid end de sidste 6 måneder, dog altid for mindst 6 år.

Såfremt den pågældende idømmes betinget udvisning efter udlændingelovens § 24 b, stk. 1, følger det af denne bestemmelses stk. 2, at der skal fastsættes en prøvetid på 2 år. ...”

T1 har om sine personlige forhold supplerende forklaret, at han stadigvæk har vikararbejde på en bagerifabrik. Børnene har haft det dårligt efter, at han og T2 var varetægtsfængslet i begyndelsen af sagen. Børnene føler sig ikke trygge. De er bange for politiet. De er meget bange for, at deres forældre vil blive fængslet igen.

T2 har om sine personlige forhold supplerende forklaret, at hun og T1 blev familiesammenført i 1999, hvor hun kom til Danmark. Hun har ingen uddannelse i Somalia udover grundskole. Hun gik på sprogskole, da hun kom til Danmark. Hun arbejdede i 2006, indtil hun gik på barsel. Herefter arbejdede hun i en periode fra 2008 til 2009. Hun har ikke haft arbejde siden. Alle børnene er danske statsborgere. De er alle født i Danmark og går i danske skoler. Også hendes ægtefælle er dansk statsborger. Hendes mor og søster bor i Somalia, men opholder sig i perioder også i Kenya.

De tiltalte har under denne sag været frihedsberøvet fra den 17. december 2015 til den 2. februar 2016.

Rettens begrundelse og afgørelse

Skyldsspørgsmålet

Efter den samlede bevisførelse, herunder navnlig undersøgelserne fra Odense Universitetshospital sammenholdt med forklaringen fra retsmediciner Søren Christoffersen og udtalelserne fra Retslægerådet, finder retten det bevist, at F1 og F2 begge er blevet omskåret i et omfang, som det er anført i titalen, dog med den ændring vedrørende klitoris at alene den yderste del af klitoris er bortskåret hos begge piger.

De tiltalte har erkendt, at de tog deres syv børn, herunder F1 og F2, med til Kenya i juni måned 2015, og at de opholdt sig der i perioden fra midt i juni måned til midt i september måned 2015. Begge har forklaret, at de var sammen med børnene under hele opholdet, da børnene vanskeligt kunne kommunikere med andre og derfor følte sig utrygge. T2 har endvidere forklaret, at der ikke er mulighed for, at andre har ladet pigerne omskære uden hendes og T1s viden.

Vidnet A har forklaret, at F2 virkede trist og ked af det efter rejsen til Afrika, at hun ikke kunne deltage i fysiske aktiviteter, som hun plejede, og at hun, da A spurgte hende, om hun var blevet omskåret, da svarede "ja" og fortalte, at det var foregået på onklens hospital, og at det også var sket for hendes storesøster. F2 forklarede under videoafhøringen, at hun ikke tidligere havde været i Afrika. Professor Sara Johnsdotter har forklaret, at omskæringen af

somaliske kvinder, der bor i Skandinavien, typisk foretages i et afrikansk land, og retsmediciner Søren Christoffersen har bekræftet resultatet af undersøgelserne, hvorefter indgrebene muligt kan have fundet sted i den periode, hvor familien opholdt sig i Afrika. Herefter finder retten det udenfor enhver rimelig tvivl, at F2 og F1 begge blev omskåret under rejsen til Afrika i sommeren 2015.

På den baggrund, og da begge de tiltalte har forklaret, at de træffer alle beslutninger om børnene i fællesskab, finder retten det bevist, at de tiltalte er skyldige i at have ladet pigerne omskære.

Straffen

Straffen for hver af de tiltalte fastsættes til fængsel i 1 år og 6 måneder, jf. straffelovens § 245 a, jf. § 23, stk. 1.

Retten har lagt vægt på karakteren af omskæringerne kategoriseret som type II omskæringer. Retten har som en skærpende omstændighed lagt vægt på, at der er tale om medvirken til omskæring af to børn, at pigerne var mindreårige og særdeles værgeløse, da indgrebene blev foretaget i et for dem fremmed land, hvor de havde sprogveskkeligheder og følte sig utrygge. Der er endvidere lagt vægt på, at de tiltalte ved at lade pigerne omskære tilsidesatte den særlige omsorgspligt de som forældre har til at beskytte deres børn mod krænkende behandling. Endelig er det tillagt betydning, at det - da de tiltalte vidste, at omskæring er forbudt i Danmark - må antages at have været planlagt, at F1 og F2 skulle omskæres under rejsen til Afrika, og at de tiltalte var fuldt ud klar over, at de ved omskæringen kunne påføre deres døtre alvorlige fysiske og psykiske skader for livstid.

Af samme grund finder retten ikke grundlag for at gøre straffen hverken helt eller delvist betinget.

Udvisning

T2 har ifølge oplysningerne fra Udlændingestyrelsen haft lovligt ophold i Danmark i ca. 18 år. Betingelserne for en eventuel udvisning skal derfor søges i udlændingelovens § 22, nr. 6.

Da T2 er idømt ubetinget fængsel for overtrædelse af straffelovens § 245 a, jf. § 23, stk. 1, er betingelserne i udlændingelovens § 22, nr. 6, jf. § 24 a, for at udvise T2 opfyldt.

Der skal herefter foretages en proportionalitetsbedømmelse i overensstemmelse med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

T2, der er somalisk statsborger, er født og opvokset i Somalia. Hun kom til Danmark i 1999, hvor hun blev familiesammenført med sin ægtefælle, T1, der har dansk statsborgerskab.

T2 kan - efter oplysningerne i udtalelsen fra Udlændingestyrelsen - ikke, på trods af den lange årrække, hun har opholdt sig i Danmark, anses for velintegreret i Danmark.

Hun taler udelukkende somalisk, og hun har stadig tilknytning til Somalia, hvor hendes søster bor sammen med sin mand og børn, og hvor også hendes mor bor.

T2 har syv mindreårige børn, der alle er født i Danmark. De taler flydende dansk og har gået i danske skoler. Det må derfor antages, at børnene vil få alvorlige vanskeligheder, hvis de - for at kunne opretholde et familieliv med deres mor - tvinges til at tage ophold i Somalia.

På den baggrund og efter en samlet bedømmelse finder retten, at der ikke er grundlag for udvisning af T2, da dette med sikkerhed vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Det følger heraf, at T2 skal udvises betinget, jf. udlændingelovens § 24 b, hvorved hun advares mod at begå yderligere kriminalitet. Prøvetiden udløber 2 år efter udløbet af den fastsatte straf på fængsel i 2 år.

Erstatning

Retsformanden finder, at indgrebene mod de forurettede efter deres karakter har indebåret et så groft angreb på de forurettedes personer med varig skade til følge, at de tiltalte skal betale hver af de forurettede en godtgørelse i medfør af erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3, på 25.000 kr. Den øvrige del af erstatningkravet tages ikke under påkendelse, jf. retplejelovens § 992, stk. 1.

Thi kendes for ret:

T1 skal straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder.

T2 skal straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder.

T2 udvises betinget af Danmark med en prøvetid på 2 år.

T1 og T2 skal in solidum betale sagens omkostninger, dog således at de hver især betaler salæret til den for dem beskikkede forsvarer.

T1 og T2 skal in solidum inden 14 dage til hver af de forurettede F1 og F2 betale 25.000 kr. med tillæg af procesrente i medfør af erstatningsansvarslovens § 16.